

MEMÒRIA D'ACTIVITAT 2012

Memòria d'activitat 2012

cedat | CENTRE D'ESTUDIS
DE DRET AMBIENTAL
DE TARRAGONA

Universitat Rovira i Virgili

Campus Catalunya
Av. Catalunya, 35
43002 Tarragona

Tel. +34 977 55 83 94
Fax + 34 977 25 65 92
cedat@urv.cat

---

www.cedat.cat

Sumari

I. ÓRGANS DE GOVERN

1. Director	6
2. Consell de Direcció	6
3. Consell Assessor	6
4. Comissió de Seguiment	7

II. ORGANITZACIÓ

1. Personal	7
1.1. Investigadors del CEDAT	7
1.2. Equip Tècnic del CEDAT	10
1.3. Becaris	10
1.4. Investigadors convidats	12
2. Seu i adreces de contacte	13
3. Comunicació	14
3.1. Registre de la Marca CEDAT	14
3.2. Pàgina Web	14
3.3. Butlletí electrònic	14
3.4. Impacte en els mitjans de comunicació	14
4. Fons bibliogràfic	15

III. RELACIONS INSTITUCIONALS

1. Trobades institucionals	15
2. Convenis de la URV impulsats pel CEDAT	17
3. Altres	18

IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DEL CEDAT

1. Formació	20
1.1. Màster Universitari en Dret Ambiental	20
1.1.1. Nous Alumnes	20
1.1.2. Ajuts, beques i premis	21
1.1.3. Activitats del Màster	21
1.1.3.1. Actes d'inauguració i cloenda	21
1.1.3.2. Activitat acadèmica	22
1.1.3.2.1. Assignatures impartides	22
1.1.3.2.2. Sortides de Camp	23
1.1.3.2.3. Pràctiques externes	26
1.1.3.2.4. Clínica Jurídica Ambiental	27
1.1.3.2.5. Acció tutorial i de coordinació	28
1.1.3.2.6. Activitats dels alumnes	28
1.1.3.3. Treballs finals i publicacions del Màster	30
1.1.4. Antics alumnes	31
1.1.4.1. Associació	31
1.1.4.2. Inscripció de tesis doctorals	34
1.1.5. Seguiment de la qualitat del Màster	34
1.2. Altres Titulacions	35
1.3. Seminaris de formació i conferències	36
1.4. Projectes d'innovació docent	38

2. Recerca

2.1. Projectes.....	38
2.1.1. Projecte finançats	38
2.2. Participació en Jornades i Congressos.....	41
2.3 Seminaris de recerca.....	44
2.4. Publicacions de recerca.....	44
2.4.1. Llibres dirigits, coordinats o editats.....	45
2.4.2. Monografies	45
2.4.3 Capítols de llibre	45
2.4.4 Articles en revistes científiques indexades	47
2.4.5 Articles en altres revistes científiques	49
2.4.6 Altres publicacions	50
2.5. Tesis doctorals.....	50
2.7. Revista Catalana de Dret Ambiental.....	52
2.8. Assistència a Congressos i estades de recerca	53

3. Transferència

3.1. Projectes o contractes finançats de transferència en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins.....	54
3.2. Conferències, cursos i seminaris impartits per membres del CEDAT, en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins	55
3.3. Clínica Jurídica Ambiental	55

4. Cooperació

4.1 Projectes.....	56
4.2 Altres activitats.....	57

Annex I	59
Reglament del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret, de la Universitat Rovira i Virgili.....	59
Annex II	66
Altres publicacions dels membres del cedat.....	67
Annex III	74
Altres projectes de recerca amb participació d'investigadors del cedat	74
Annex IV	76
Altres projectes o contractes de transferència amb participació de membres del cedat	76
Annex V	77
Altres conferències, cursos i seminaris impartits per membres del cedat durant el 2012	77

Presentació

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) és un projecte que implica l'Ajuntament de Tarragona, l'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona (EMATSA), l'Empresa Municipal de Transports de Tarragona (EMT) i la Universitat Rovira i Virgili (URV) que van subscriure el Conveni de creació el 23 de maig de 2007. Respon a una llarga trajectòria de col·laboració entre l'Ajuntament de Tarragona i la Facultat de Ciències Jurídiques i el Departament de Dret Públic de la Universitat Rovira i Virgili en l'àmbit del dret ambiental i representa la institucionalització d'aquesta cooperació. Mitjançant una addenda al Conveni signada el 15 de novembre de 2010 s'hi va afegir el Servei Municipal d'Habitatge i Actuacions Urbanes SA de Tarragona (SMHAUSA).

El Centre, que s'integra en l'estructura de la Universitat Rovira i Virgili duu el nom d'Alcalde Pere Lloret, com a reconegut jurista i alcalde tarragoní que fou, a fi de reconèixer la seva defensa dels principis democràtics i dels valors humans en el govern de la ciutat de Tarragona. Els objectius del CEDAT són la generació i la socialització del coneixement en l'àmbit del dret ambiental. Per això i a proposta dels investigadors implicats, el Consell de Govern en sessió de 10 juliol de 2008 va aprovar iniciar el procés de constitució del CEDAT com a centre de recerca de la URV. Aquest procés culmina amb l'aprovació del Pla estratègic i el Reglament del CEDAT, formalitzats en el Consell de Govern, en sessió de 30 d'abril de 2009.

El CEDAT és un Centre compartit entre la URV i altres entitats, creat mitjançant un Conveni, a l'empara de l'article 127 de l'Estatut de la URV, en la modalitat prevista en l'apartat 2.b. El CEDAT té doncs el reconeixement com a centre de recerca de la Universitat Rovira i Virgili. Des del punt de vista de l'estructura administrativa, el CEDAT queda sota el paraigües del Departament de Dret Públic.

El 21 de juliol de 2009 el CEDAT va signar amb la URV un Contracte Programa pel període 2009-2011, que comporta un finançament addicional. Un 80% d'aquest finançament és fix i l'altre 20% subjecte a la consecució d'objectius predeterminats. El procés de tancament de 2009 va constatar un grau d'assoliment dels objectius proposats del 90,8%. L'acord de tancament de 2009 es va signar el 8 de març de 2010. El procés de tancament de 2010 va constatar un grau d'assoliment dels objectius proposats del 93%. L'acord de tancament de 2010 es va signar el 17 de febrer de 2011. Pel que fa al procés de tancament de 2011 va constatar un grau d'assoliment dels objectius proposats del 90,1%. L'acord de tancament de 2011 es va signar el 17 de febrer de 2012.

I. ÒRGANS DE GOVERN

1. Director

El Dr. Antoni Pigrau Solé és director del CEDAT des de l'1 de desembre de 2007. Amb data 1/05/2012 el Rector ha renovat de nou el Dr. Antoni Pigrau com a director del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT)

2. Consell de Direcció

Està format per les següents persones, amb les responsabilitats que s'esmenten:

- Director: Dr. Antoni Pigrau Solé
- Responsable de Recerca: Dra. Lucía Casado Casado
- Responsable del Màster de Dret Ambiental: Dra. Susana Borràs Pentinat
- Directora de la Clínica Jurídica Ambiental: Dra. Maria Marquès Banqué
- Responsable del Doctorat: Dra. Àngels Galiana Saura
- Responsable del Projecte de Revista Catalana de Dret Ambiental: Dr. Jordi Jaria Manzano
- Responsable de Relacions Externes: Dr. Josep Ramon Fuentes Gasó
- Responsable de Cooperació: Dr. Alfonso González Bondia
- Dra. Anna Pallarès Serrano (actualment responsable de l'Ensenyament de Dret de la FCJ)
- Responsable del fons bibliogràfic: Dra. Aitana de la Varga Pastor
- Secretària: Sra. Mercè Figueras Saludes

Durant l'any 2012 s'ha reunit en sis ocasions, en les següents dates: 19/01/2012, 17/04/2012, 20/09/2012, 16/10/2012, 13/11/2012 i 11/12/2012.

3. Consell Assessor

El Conveni de creació del CEDAT i el seu Reglament preveuen la creació d'un Consell Assessor. El seu desplegament, previst per l'any 2011, s'ha ajornat ateses les dificultats pressupostàries per fer front a les seves despeses.

4. Comissió de Seguiment

El Conveni de creació del CEDAT preveu la constitució d'una Comissió de seguiment. La Comissió de seguiment es va constituir el 9 de febrer de 2010. La seva composició va ser modificada per l'Addenda al Conveni de creació, signada el 15 de novembre de 2011 i va quedar com segueix:

- Per part de l'Ajuntament de Tarragona: l'alcalde-president i el regidor/a responsable de les activitats universitàries o persones en qui deleguin.
- Per part de la URV: el rector, el degà/na de la Facultat de Ciències Jurídiques, i el director/a del Departament de Dret Públic o persones en qui deleguin.
- Per part de l'EMT: el president o persona en qui delegui.
- Per part d'EMATSA: el president o persona en qui delegui.
- Per part de SMHAUSA: el president o persona en qui delegui.
- El Director/a.
- El coordinador/a o un professor/a del Departament de Dret Públic, proposat pel director/a.

II. ORGANITZACIÓ

1. Personal

1.1. Investigadors del CEDAT

Personal investigador de la Universitat Rovira i Virgili

Àrea de Dret internacional públic i Relacions Internacionals, Departament de Dret Públic:

- Dr. Antoni Pigrau Solé, Catedràtic d'Universitat
- Dr. Santiago José Castellà Surribas, Titular d'Universitat
- Dr. Alfons González Bondia, Titular d'escola universitària
- Dra. Susana Borràs Pentinat, Professora Agregada

Àrea de Dret Penal, Departament de Dret Públic:

- Dr. Gonzalo Quintero Olivares, Catedràtic d'Universitat
- Dra. Maria Marquès Banqué, Professora Col·laboradora Permanent
- Dra. Núria Torres Rosell, Professora Lectora

Àrea de Dret Constitucional, Departament de Dret Públic:

- Dr. Jaume Vernet Llobet, Catedràtic d'Universitat (Serveis Especials), Associat
- Dr. Jordi Barrat Esteve, Titular d'Universitat
- Dr. Jordi Jaria Manzano, Professor Lector
- Sra. Laura Roman Martín, Titular d'Escola Universitària
- Sra. Neus Oliveras Jané, Titular d'Escola Universitària

Àrea de Dret Administratiu, Departament de Dret Públic:

- Dr. Josep Ramon Fuentes Gasó, Titular d'Universitat
- Dra. Lucía Casado Casado, Titular d'Universitat
- Dr. Endrius Cocciolo, Professor Lector
- Dra. Anna Pallarès Serrano, Professora Col·laboradora Permanent
- Dr. Josep Maria Sabaté Vidal, Professor Associat
- Dr. Adolf Barceló Barceló, Professor Ad Honorem
- Dra. Aitana de la Varga Pastor, Professora Lectora

Àrea de Filosofia del Dret, Departament de Dret Públic:

- Dr. Mario Ruiz Sanz, Titular d'Universitat
- Dra. Àngels Galiana Saura, Professora Agregada
- Dr. Víctor Merino, Lector

Àrea d'Història del Dret i de les Institucions, Departament de Dret Públic:

- Dr. Antoni Maria Jordà Fernández, Catedràtic d'Universitat

Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social, Departament de Dret Públic:

- Dr. Miquel Àngel Purcalla Bonilla, Titular d'Universitat

Investigadors externs a la URV

Universitat de Barcelona

- Dra. Mar Campins Eritja, Titular de Dret internacional públic i relacions internacionals.
- Dra. Laura Huici Sancho, Titular de Dret internacional públic i relacions internacionals.

Universidad del País Vasco

- Dra. Blanca Lozano Cutanda, Catedràtica de Dret Administratiu

Universitat Autònoma de Barcelona

- Dr. Joan Baucells Lladós, Titular d'Universitat de Dret Penal
- Dra. Judith Gifreu Font, Titular d'Universitat de Dret Administratiu
- Dra. Marta Franch Seguer, Titular d'Universitat de Dret Administratiu
- Dra. Isabel Pont Castejón, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

Universitat Jaume I de Castelló

- Dr. José Luís Blasco Díaz, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

Universidad de Granada

- Dra. Teresa Fajardo del Castillo, Titular d'Universitat de Dret Internacional Públic

Universidad de Cádiz

- Dra. Esther Hava García, Titular d'Universitat de Dret Penal

Universidad de Murcia

- Dr. Santiago Manuel Álvarez Carreño, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

Universidad de de Santiago de Compostela

- Dra. Alba Nogueira López, Titular d'Universitat de Dret Administratiu

1.2. Equip Tècnic del CEDAT

- Sra. Mercè Figueras Saludes, Tècnic de Suport a la Recerca, Grup III.
- Sra. Natàlia Riesenbeck Centellas, Tècnic de Suport a la Docència Informatitzada (mitja jornada).

1.3. Becaris

Becaris d'investigació URV

- a) Becaris post doctorals
  - Antoni Cardesa Salzmann. Data incorporació 01/09/2010. Està contractat a càrrec del projecte: Environmental Justice Organizations, Liabilities and trade EJOLT, Num. Codi projecte: FP7-SCIENCE-IN-SOCIETY-2010-1 . Grant Agreement Number 266642

b) Becaris predoctorals

- Sra. Carolina Lourdes Riquelme Salazar (Beca CEDAT) Data incorporació 19/10/2009
- Sra. Marcos J. Rios Angulo (Beca FI-ICIP). Data incorporació 1/05/2010
- Sra. Marina Rodríguez Beas, Data d'incorporació 01/09/2010.
- Sra. Gabriela Fauth. (Beca CEDAT). Data incorporació 01/11/2010.
- Sra. Isabel Vilaseca Boixareu. (Beca FPI Ministerio de Ciencia e Innovación). Data incorporació 01/10/2011.
- Sra. Malka San Lucas Ceballos. (Beca FI Generalitat de Catalunya). Data incorporació 01/04/2012.

Becaris *Erasmus* en pràctiques

L'any 2009, per primera vegada, es va signar un conveni Erasmus amb la Universitat de Sassari (Itàlia) "TRAINING AGREEMENT and QUALITY COMMITMENT ERASMUS PROGRAMME" per tal de poder fer un intercanvi d'alumnes en pràctiques a nivell de postgrau. En el marc d'aquest acord han realitzat pràctiques al CEDAT, durant el 2012 les següents persones:

- Sra. Daniela Cardu, Università degli Studio di Sassari (durada de l'estada del 01/10/2011 al 31/01/2012).

Beques de col·laboració específica

Per donar suport al Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), curs 2011-12, projecte: Primera fase de la elaboración de materiales para la enseñanza semipresencial del Derecho Ambiental.

- Sr. Óscar Recabarren Santibáñez. Data incorporació 01/02/2012. Data acabament 31/07/2012
- Sr. Mariano Cirone. Data incorporació 01/02/2012. Data acabament 31/07/2012
- Sr. Daniel Iglesias Márquez. Data incorporació 17/05/2012. Data acabament 31/07/2012

Becaris pràctiques externes al Cedat

Durant el curs 2011-12 al Cedat li han estat assignats tres alumnes per a pràctiques externes (135 hores):

- Sr. Dídac Ramos Cid. Data incorporació 06/02/12. Data finalització 22/05/2012
- Sr. Dídac Cazorla Castillo. Data Incorporació 06/02/2012. Data finalització 22/05/2012
- Sra. Marina Cañadó Calderón . Data incorporació 06/02/2012. Data finalització 22/05/2012.

Beca Fulbright

La Comissió d'Intercanvi Cultural, Educatiu i Científic entre Espanya i els Estats Units d'Amèrica (Comissió Fullbright) aprova la sol·licitud del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) per rebre un professor visitant nord-americà. Cada any, la Comissió Fulbright selecciona mitjançant convocatòria pública els centres que rebran professors visitants. L'elecció dels professors visitants dotats d'una beca de la Comissió es porta a terme a través d'un procediment competitiu d'acord al perfil sol·licitat pel centre de destí. El CEDAT acollirà entre setembre i desembre del 2013 un professor de Dret de l'Energia que impartirà classes en els àmbits del Màster Universitari en Dret Ambiental i de doctorat.

1.4. Investigadors convidats

- Sr. Alberto José Acosta Espinoza, ex president de l'Assemblea Constituent d'Equador, exministre d'Energia i Mines d'Equador i professor de la Facultat Latinoamericana de Ciencias Sociales Sede Ecuador (FACSO). Va impartir la conferència titulada: "El buen vivir, una oportunidad para imaginar otro mundo", en el marc de l'acte de cloenda del Màster Universitari en Dret Ambiental, que es va dur a terme el dia 25 de maig de 2012.
- Sra. Laurence Boisson de Chazournes, professora i cap del departament de Dret Internacional Públic i Organitzacions Internacionals de la Facultat de Dret de la Universitat de Ginebra va visitar el Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) a la Universitat Rovira i Virgili el dia 12 de setembre de 2012.
- La Sra. Lesley McAllister, de la Universidad de California San Diego, i el Sr. Steven Weissman, director del Energy Law Programm en el Center for Law, Energy and Environment de la University of California Berkeley, van assistir al seminari Internacional "Public Policy and Regulation on Climate Change and Plug-in Electric Vehicles. A comparative view between the United States and the European Union". En aquest seminari hi van participar també el Dr. Endrius Cocciolo i la Dra. Susana Borràs, membres del Cedat.
- El Sr. Cesar Sereno Marín (Mèxic) va fer una estada de recerca al CEDAT des del dia 2 al 12 de juliol de 2012, per dur a terme una investigació en la matèria de l'accés a la informació ambiental.

- La Sra. Amanda Braga de Melo Fadigas (Brasil) va realitzar una estada de recerca al CEDAT des del mes de març fins al mes de maig de 2012, sota la direcció de la Dra. Josepa Bru Bistuer, Catedràtica de Geografia Humana de la UDG. Està elaborant una tesi doctoral sobre medi ambient i gènere.

2. Seu i adreces de contacte

La seu del Cedat està ubicada a la Facultat de Ciències Jurídiques (Campus Catalunya), Av. Catalunya, 35 de Tarragona (Despatx 103 i 19 bis, Zona planta).

L'adreça de correu electrònic del cedat és: cedat@urv.cat

L'adreça comuna dels becaris del CEDAT és: becaris.cedat@urv.cat

El gener de 2012 es va crear una pàgina de de Facebook i Twitter del CEDAT. Aquest és el link de la pàgina del facebook: <http://www.facebook.com/pages/CEDAT-Centro-de-Estudios-en-Derecho-Ambiental-de-Tarragona/348465681848718?ref=ts>

3. Comunicació

3.1. Registre de la Marca CEDAT

El CEDAT disposa del Certificat de registre i la protecció per a tota la Unió Europea de la marca CEDAT en les categories d'educació, serveis científics i tecnològics, i publicacions i papereria (Nº 008758691).

3.2. Pàgina Web

El 2008 es va crear la web del CEDAT i es va adquirir el domini cedat.cat. L'adreça de la web és: www.cedat.cat. Durant l'any 2012 s'han rebut 10.374 visites des de 83 països.

Durant el 2010 es va construir la intranet del CEDAT així com la pàgina web de la Revista Catalana de Dret Ambiental, www.rcda.cat. Al llarg del 2012 la web d'aquesta publicació ha rebut 3.191 visites des de 51 països.

3.3. Butlletí electrònic

El butlletí del Cedat és mensual i surt el dia 15 de cada mes, onze cops a l'any, perquè el mes d'agost no es publica. El butlletí inclou novetats normatives, notícies, jurisprudència, i una agenda amb convocatòries de Seminaris, Jornades, etc. S'edita en versions catalana i castellana. Es distribueix per subscripció i de forma gratuïta. Durant l'any 2012 s'han publicat els butlletins nº 30 a nº 40.

Els butlletins es poden consultar a <http://www.cedat.cat/ca/butlleti/index.php>

3.4. Impacte en els mitjans de comunicació

El CEDAT ha aparegut en els següents mitjans de comunicació en el decurs del 2012:

- “El professor de Dret Gonzalo Quintero, assessor dels països d'Amèrica Central en legislació penal”. Article publicat el 2 d'abril de 2012 al diari digital URV activa.

- “Environmental Legal education in Spain”, article sobre el Cedat publicat per la Sra. Lesley McAllister en el blog Environmental Law Prof Blog el 22 de maig de 2012.
- Monogràfic especial de La Vanguardia, publicat el 21 de desembre del 2012. Article titulat “Educación de calidad y muy orientada al mundo profesional”, que inclou un apartat dedicat al Màster Universitari en Dret Ambiental titulat ‘Un referente en el Derecho Ambiental’.

Per a més detalls es pot consultar: <http://www.cedat.cat/ca/dossier/2010.php>

4. Fons bibliogràfic

Entre els anys 1993 i 2012, la FCJ ha adquirit documents en matèria de Medi Ambient per un import aproximat de 121.250 € a través del pressupost ordinari, diversos projectes de recerca, d'un ajut de la CIRIT (1994) i de quatre ajuts específics: PIR (2003), PEIR (2004), PEIR (2005) i PEIR (2007). Això inclou un fons de més de 3.000 volums, aproximadament, i 31 publicacions periòdiques en paper a més d'altres revistes jurídiques electròniques.

A través del CBUC, el CEDAT té accés a més de 300 revistes relatives al medi ambient, en tots els seus aspectes, en format electrònic, disponibles en les bases de dades Lexis-Nexis, Iustel, i Ecolegis; els portals de revistes electròniques JSTORI, JSTORII, Taylor&Francis i Scopus i els Llibres-e Oxford Referencie Online i Springer.

Des del 2010 el fons de llibres juntament amb altres documents afins procedents de la Facultat de Lletres i l'Escola d'Infermeria ocupen un espai singular a l'Aula de Medi Ambient, en el sí de la biblioteca del Campus.

III. RELACIONS INSTITUCIONALS

1. Trobades institucionals

Durant el 2012 es poden destacar les següents trobades:

- El Dr. Antoni Pigrau va assistir a una reunió de la Fundación Biodiversidad que es va celebrar el dia 25 de gener de 2012 a Madrid.

- El Dr. Antoni Pigrau es va reunir amb el vicerector de política acadèmica i científica de la URV, Dr. Josep Manel Ricart, l' 1 de febrer de 2012.
- El Dr. Antoni Pigrau va assistir a una reunió a Madrid, el dia 9 d'abril de 2012 amb la Sra. M.Ángeles López Lax per tractar del projecte "Bústia d'Aarhus i el dia 10 d'abril de 2012 amb la Sra. Cristina Álvarez, la Sra. Reyes Cortes i el Sr. Ludwig Kramer, per tractar del projecte "Xarxa Natura 2000" i d'altres qüestions.
- La Dra. Susana Borràs Pentinat va ser convidada a participar en la III Setmana de Direitos Humanos da Universidade Federal de Santa Catarina (UFSC), Brasil del 28 al 30 d'agost de 2012.
- La Dra. Susana Borràs Pentinat va assistir a la Jornada organitzada per ECODES a Madrid (Susana), els dies 15 i 16 de març de 2012
- Del 12 al 16 de Juny els Drs. Pigrau, Borràs i Cardesa van assistir a la reunió del projecte EJOLT a Rio de Janeiro.
- Els Drs. Pigrau i Dra. Borràs van assistir a: Rencontre mondiale des juristes de l'environnement pour Rio+20, Institut de Recherche Jardin Botanique de Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brasil, 15-17 juin 2012.
- El Dr. Cardesa va assistir a: ISEE 2012 Conference - Ecological Economics and Rio+20: Challenges and Contributions for a Green Economy, Rio de Janeiro, 16-19 juny.
- Els Drs. Pigrau, Borràs i Cardesa, van assistir en representació del CEDAT a la Conferència per al Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, Río + 20, Río de Janeiro, Brasil, 20-22 juny.
- La Dra. Maria Marquès va visitar la Universitat de Harvard els dies 27 i 28 de juny i es va entrevistar amb la Sra. Wendy Jacobs, directora de la Environmental Law and Policy Clinic i el Sr. Todd D. Rakoff, professor of administrative Law.
- Els Drs. Pigrau, Campins, Jaria i Marquès van assistir a: Global Environment Law at a Crossroad, 10th IUCN Academy of Environmental Law Colloquium – University of Maryland, Baltimore, Estados Unidos, 1-5 de juliol de 2012.
- El dia 13 de juliol el Dr. Pigrau va assistir a una reunió amb la Plataforma de Defensa de l'Ebre, a Tortosa, convocada pel vicerector del Campus de les Terres de l'Ebre.
- El dia 18 de juliol el Dr. Pigrau es va reunir amb el Sr. Carles Garcia Mellado i amb el Sr Enrique Sánchez per tractar del problema sorgit amb el finançament del projecte relatiu a l'àmbit de les cooperatives i l'energia , del Departament de Treball de la Generalitat.
- El Dr. Jordi Jaria va assistir del 15 al 20 de juliol al 54 Congreso Internacional de Americanistas. Construyendo Diálogos en las Américas, a Viena.
- El Dr. Cardesa el dia 13 de setembre va assistir al, Workshop of the Interest Group on Business and Human Rights of the European Society of International Law (ESIL), a la Universitat de València.

- El dies 19 a 21 d'octubre el Dr. Cardesa va assistir a : ASIL Midyear Meeting, New Rights and Remedies—Pushing the Boundaries of International Law, Atlanta i Athens (Georgia, USA).
- El 30 de novembre, en una trobada amb diferents membres del CEDAT a Tarragona, el Sr. Albert Batlle Bastardas, Director Adjunt de l'Oficina Antifrau de Catalunya va presentar la iniciativa de la UNOCD (United Nations Office on Drugs and Crime) Anticorruption Academic Initiative (ACAD) que te la voluntat d'implantar en el món universitari programes de prevenció en la lluita contra la corrupció.
- El dia 5 de desembre el Dr. Víctor Merino va representar el CEDAT en la reunió que va tenir lloc a Barcelona, Palau de Pedralbes convocada per l'Oficina Antifrau de Catalunya, en relació amb la Anticorruption Academic Initiative (ACAD).
- El dia 10 de desembre de 2012 el Dr. Pigrau es va reunir amb el Rector de la URV, Dr. Xavier Grau.

2. Convenis de la URV impulsats pel CEDAT

Durant el 2012 el CEDAT ha impulsat la signatura dels següents Convenis de col·laboració relatius als estudis de Dret Ambiental o a les activitats del Centre:

- Addenda de pròrroga del conveni entre el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i la URV per a la coedició de la Revista Catalana de Dret Ambiental (signat el dia 24/04/2012)
- Convenio Marco de Cooperación entre la Universidad Rovira i Virgili, el Centre d'Estudis de Dret Ambiental Alcalde Pere Lloret y la Universidad de Cuenca (signat el dia 1 de desembre de 2011).
- Conveni de pràctiques estudiants URV amb l'Oficina de Canvi Climàtic de la Generalitat (pendent de signatura)
- El dia 1 de febrer de 2012 es va signar una carta d'intencions amb la Facultat de Ciències Jurídiques i Socials de la Universidad de Caldas –Centre d'Investigacions Sociojurídiques- (Colòmbia), en suport al projecte titulat “Problemes i conflictes ambientals associats a la mineria en el departament de Caldas, Casos Marmato, Tolda Fría y California”.
- Conveni marc de col·laboració universitària entre la Universitat Rovira i Virgili i la Facultat Latinoamericana de Ciencias Sociales amb seu a Flacso-Ecuador. (Pendent de signatura)
- Conveni Marc de Cooperació entre la URV i el CEDHA (Centro de Derechos Humanos y Ambiente) d'Argentina (Pendent de signatura).
- Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Tortosa i la Universitat Rovira i Virgili per tal de donar suport als estudis de Dret Ambiental del curs 2012-13. Data conveni 28/12/12.

3. Altres

Afiliació a la IUCN Academy of Environmental Law

A proposta del CEDAT, el Consell de Govern de la URV, en la seva sessió de 18 de desembre de 2008, va acordar sol·licitar la afiliació de la Universitat a la IUCN Academy of Environmental Law (<http://www.iucnael.org>). La IUCN va confirmar l'admissió de la URV el 27 de gener de 2009.

L'Acadèmia és una xarxa internacional dels departaments jurídics de les universitats i de les facultats de dret que es dediquen a l'ensenyament del dret ambiental i la recerca. Té una Secretaria a nivell mundial localitzada per la Facultat de Dret de la Universitat d'Ottawa. Compta amb l'adhesió de 152 universitats i centres de recerca de tot el món i amb la participació de més de 500 professors de dret ambiental.

Per ser admesa, una Universitat ha d'acreditar:

- (1) Tenir un o més professors de Dret, membres permanents del seu departament de dret, l'escola o facultat, especialitzats en l'ensenyament d'una o més matèries de dret ambiental;
- (2) Ensenyar, de forma regular, dos o més de les següents matèries: Dret ambiental nacional, subestatal o estatal, Dret Ambiental Comparat, Dret Ambiental Internacional, o d'altres temes d'interès en el dret ambiental;
- (3) Tenir un o més professors que hagin publicat una revista de dret ambiental articles o llibres sobre dret ambiental;
- (4) El compromís de donar suport a la participació d'un o més dels seus especialistes en dret ambiental en la recerca en col·laboració i en el foment del reforçament de l'Acadèmia.

La Dra. Maria Marquès i Banqué és membre i copresidenta del Teaching and Capacity Building Committee de la IUCN Academy of Environmental Law.

El CEDAT ha assumit l'elaboració dels informes relatius a Espanya que es publiquen a l'IUCN Academy of Environmental Law e-Journal (http://www.iucnael.org/index.php?option=com_content&view=article&id=97&Itemid=75&lang=en)

D'altra banda la IUCNAEL participa en el Consell Assessor de la Revista Catalana de Dret Ambiental a través de dos dels seus membres.

En el Col·loqui Anual de la IUCNAEL celebrat a Sudàfrica el mes de juliol de 2011 es va designar la Universitat Rovira i Virgili com a seu de l'edició del Congrés anual de l'IUCNEAL corresponent a l'any 2014.

Centre de Recherche en Droit Public de la Université de Montréal

Des de 2010 el CEDAT és una centre associat al Centre de Recherche en Droit Public de la Université de Montréal.

Observatorio de Políticas Ambientales

El 2012 s'ha formalitzat la participació del CEDAT a l'informe anual de l'Observatorio de Políticas Ambientales. Dos membres del CEDAT, la doctora Lucía Casado i el Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó, s'han integrat al Grup de Treball de l'Observatori coordinat pel Dr. Fernando López Ramon, catedràtic de Dret Administratiu de la Universidad de Zaragoza.

Aquest Observatori és un projecte de recerca permanent integrat actualment per 47 professors de 30 universitats diferents, que realitza anàlisis anuals independents de les polítiques ambientals de les comunitats autònomes i dels ens locals en el seu context estatal, comparat, europeu i internacional.

Fruit d'aquesta tasca de recerca, cada any es publiquen per l'editorial Thomsom-Aranzadi els estudis realitzats en el marc de l'Observatori. Fins ara ja s'han publicat els estudis corresponents al període 1978-2006 i a les anualitats 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2012. Col·laboren amb l'Observatori el Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, i el Centro Internacional de Estudios de Derecho Ambiental (CIEDA), que depèn del Ministeri d'Educació i Ciència. També presta el seu suport a l'Observatori per a l'organització material, la Fundación Ecología y Desarrollo.

En el marc d'aquest Grup de Treball, els professors Lucía Casado i Josep Ramon Fuentes s'encarreguen de l'anàlisi de les actuacions de l'Administració local en matèria de protecció del medi ambient.

IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DEL CEDAT

1. Formació

1.1. Màster Universitari en Dret Ambiental

El Màster en Dret ambiental es va començar a impartir, amb caràcter oficial, el curs 2006-2007, en substitució de l'antiga titulació pròpia de la URV de Graduat Superior en Dret Ambiental (que s'impartia des del curs 2002-2003).

El Dr. Jordi Jaria va ser-ne el Coordinador els cursos 2006-2007 i 2007-2008. La Dra. Susana Borràs n'és la coordinadora des d'aleshores.

1.1.1. Nous Alumnes

Durant el curs 2012-2013 s'ha assolit el nombre de 54 estudiants matriculats al Màster Universitari en Dret Ambiental, dels qual 11 són nous estudiants del curs 2011-2012.

Durant el curs 2012-2013 s'ha assolit el nombre de 27 estudiants estrangers matriculats al Màster Universitari en Dret Ambiental, dels qual 6 (procedents de Brasil, Equador i Mèxic) són nous estudiants del curs 2012-2013.

1.1.2. Ajuts, beques i premis

El Màster Universitari en Dret Ambiental es beneficia del programa de beques de postgrau de la URV, que inclou beques d'estudis i/o de mobilitat.

Els alumnes del Màster poden accedir també a altres programes de beques de postgrau del Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació o de l'Agència Catalana de Cooperació.

Finalment el Màster Universitari en Dret Ambiental pot oferir beques d'estudis gràcies al suport de diversos ajuntaments de les comarques de Tarragona, materialitzat en convenis de col·laboració que gestiona el Departament de Dret Públic.

Quatre estudiants del Màster s'han beneficiat dels ajuts CEDAT en el curs 2011-2012 en concepte d'ajut de matrícula. I sis més s'han beneficiat dels ajuts de la Universitat Rovira i Virgili per a la realització del Màster Universitari en Dret Ambiental, quatre en la modalitat d'ajut d'estudis per a estudiants internacionals i dos en la modalitat d'ajuts d'estudi per a estudiants residents a Espanya.

1.1.3. Activitats del Màster

1.1.3.1. Actes d'inauguració i cloenda

- 25 de maig de 2012. Acte de cloenda del curs acadèmic 2011/12 i de la IX^a edició del Màster Universitari en Dret Ambiental. Conferència a càrrec del Dr. Alberto Acosta, professor de la FLACSO-Ecuador, expresident de l'Assemblea Constituent i exministre d'Energia i Mines d'Ecuador. " ¡ Buen Vivir, una oportunidad para imaginar otro mundo ". <http://videoconferencia.urv.es/p91393359/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>
- 5 de novembre de 2012. Lliçó inaugural del curs 2012-2013 del Màster Universitari en Dret Ambiental URV a càrrec del Dr. Joan Martínez Alier, Catedràtic d' Economia i Història Econòmica, Universitat Autònoma de Barcelona, des de 1975. Professor a FLACSO, Ecuador. Ex-president de la Societat Internacional d'Economia Ecològica. "Metabolismo social y conflictos ambientales – El proyecto EJOLT". <http://videoconferencia.urv.es/p46174036/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>

1.1.3.2. Activitat acadèmica

1.1.3.2.1. Assignatures impartides

En cadascun dels cursos acadèmics s'imparteixen les següents matèries:

Primer curs

- Fonaments de dret públic ambiental - 4,5 crèdits
- Dret internacional del medi ambient - 4,5 crèdits
- Règim Jurídic de l'ordenació del territori i dret urbanístic - 4,5 crèdits
- Intervenció administrativa ambiental - 4,5 crèdits
- Introducció al medi ambient - 4,5 crèdits
- Dret comunitari ambiental - 4,5 crèdits
- Dret ambiental comparat - 4,5 crèdits
- Economia del medi ambient - 4,5 crèdits
- Introducció al dret ambiental sectorial - 4,5 crèdits
- La responsabilitat per danys ambientals - 4,5 crèdits
- Introducció a les ciències ambientals - 4,5 crèdits
- Clínica Jurídica ambiental - 5 crèdits

Segon curs

- Gestió de la qualitat ambiental i responsabilitat corporativa a l'empresa - 4,5 crèdits
- Dret d'aigües - 4,5 crèdits
- Dret de la contaminació - 3 crèdits
- Dret de l'energia - 4,5 crèdits
- Dret dels residus – 3 crèdits
- Fiscalitat ambiental – 3 crèdits
- Protecció del medi natural – 3 crèdits

- Anàlisi i gestió del conflicte ambiental - 3 crèdits
- Dret penal ambiental - 3 crèdits
- Introducció a la tecnologia ambiental - 4,5 crèdits
- Seminaris - 4,5 crèdits
- Pràctiques I (itinerari professionalitzador) - 4,5 crèdits
- Pràctiques II (itinerari professionalitzador) - 4,5 crèdits
- Metodologia de la investigació jurídica (itinerari de recerca) - 3 crèdits
- Tècniques d'investigació (itinerari de recerca) - 3 crèdits
- Treball de Fi de Màster (itinerari professionalitzador) - 9 crèdits
- Treball de Fi de Màster (itinerari de recerca) - 12 crèdits

En el curs 2010-11 s'ha continuat oferint dues de les assignatures del Màster en llengua anglesa: Dret ambiental comparat i Dret ambiental de la Unió Europea.

1.1.3.2.2. Sortides de Camp

Les sortides de camp són una activitat d'aprenentatge complementària a la formació teòrica de l'alumnat, que els hi permet familiaritzar-se amb el funcionament de diverses instal·lacions, empreses i altres centres dedicats a la gestió ambiental.

Tenen la finalitat de permetre a l'alumnat aprofundir en l'estudi de temes específics a nivell pràctic relatiu a la protecció i gestió ambiental, mitjançant l'observació sobre el terreny. L'alumnat té l'oportunitat de treballar i observar els aspectes de caràcter més tècnics i tecnològics de la intervenció pràctica sobre el medi ambient.

Al llarg del curs acadèmic es realitzen diferents sortides de camp i visites d'estudi a instal·lacions, empreses i a esdeveniments de singular rellevància per a completar la formació de l'alumnat.

Curs acadèmic 2011-2012:

Assignatura: Protecció del Medi Natural.

Professora: Isabel Junquera.

Data: 27/04/2012

Lloc de la sortida: Parc Natural del Montseny

La sortida va permetre conèixer el parc Natural del Montseny i es va començar amb una presentació general, incidint en la catalogació com a Reserva de la Biosfera, una presentació sobre la gestió de la conservació del parc i una explicació sobre l'accessibilitat al parc, amb un especial esment de l'itinerari adaptat Font del Frare de Can Casades. Els alumnes, que van ser atesos per Lluís Velasco, de l'Àrea d'Ús Públic del Parc Natural del Montseny, Dani Guinart, de l'àrea de Medi Natural, i Esther Canal, de REPSE TERRITORIAL SC, es van desplaçar posteriorment a Can Casades, on van veure el documental "L'home i el Montseny" i van visitar les exposicions.

Assignatura: Seminari "Implicaciones legales en la reutilización de aguas residuales depuradas"

Professor: Jordi Escolà

Data: 06/02/2012

Lloc de la sortida: EDAR Vila-seca i Salou

Visita de l'Estació depuradora d'aigües residuals de Vila-seca i de Salou, explotada per SOREA, la qual disposa d'un procés de tractament terciari de l'aigua depurada que permet el seu reaprofitament per a usos lúdics i recreatius (reg d'enjardinament de Portaventura, reg dels camps de golf de Lumine Golf Beach Club i reg del Parc urbà de la Torre d'en Dolça de Vila-seca) i per a usos industrials (aigua de refrigeració de les indústries químiques de Tarragona).

La visita va servir per aprofundir en el context tècnic i jurídic en el marc de les concessions administratives establertes entre el productor de l'aigua regenerada i els usuaris finals d'aquesta, així com observar "in situ" el procés de regeneració aplicat a l'aigua depurada per ser apta per al seu reaprofitament.

Assignatura: Introducció al Medi Ambient
Professor: Dr. Òscar Saladié Borraz
Data: 10 de febrer de 2012
Lloc de la sortida: Parc Natural del Delta de l'Ebre

Els alumnes del 1r curs del Màster Universitari en Dret Ambiental van realitzar una visita guiada al Parc Natural del Delta de l'Ebre, en el marc de les activitats previstes a l'assignatura Introducció al Medi Ambient.

Acompanyats per un tècnic del Parc Natural que va fer una explicació per contextualitzar les característiques del Delta de l'Ebre a les instal·lacions de l'Ecomuseu (Deltebre), la visita es va centrar en l'hemisferi Sud del Delta, desplaçant-nos fins les llacunes de l'Encanyissada i de la Tancada on es va poder observar i gaudir de la fauna i la flora d'aquest espai.

La sortida va concloure amb la visita a la desembocadura de l'Ebre, concretament al mirador que hi ha més enllà de la urbanització Riumar i que dona a la zona del Garxal.

Assignatura: Dret de l'Energia
Professor: Endrius Cocciolo
Data: 21 de novembre de 2012
Lloc de la sortida: Central Nuclear de Ascó

Els alumnes del màster en dret ambiental han realitzat una visita a les instal·lacions de la central nuclear d'Ascó. Els estudiants ha rebut explicacions les operacions que es duen a terme en tot el cicle de funcionament de la central i han pogut veure el nou centre de emmagatzematge temporal de residus nuclears i accedir a la sala de control de la planta. Les instal·lacions de la Central tenen un modern i equipat Centre d'Informacions i el Sr Rafael Albaladejo, coordinador de l'àrea de comunicació i relacions externes, ha atès en tot moment les preguntes dels alumnes i ha proporcionat totes les informacions necessàries sobre la Central.

1.1.3.2.3. Pràctiques externes

S'han conclòs convenis de pràctiques curriculars entre la Facultat de Ciències Jurídiques i diverses entitats que han tutoritzat els alumnes de Màster de l'itinerari professionalitzador. I s'han continuat els contactes amb el Centre d'Atenció als Estudiants de la URV per permetre als alumnes de l'itinerari de recerca, els quals no estan obligats a realitzar les assignatures de Pràctiques I i II, puguin fer pràctiques extracurriculars i així adquirir experiència pràctica al llarg dels seus estudis de postgrau, gaudint dels avantatges d'estar coberts per un Conveni recolzat per la URV. L'instrument és el Conveni específic de col·laboració per al desenvolupament d'un programa de pràctiques externes entre la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili i l'entitat externa col·laboradora.

Durant el curs 2011-2012 sis estudiants del Màster han realitzat les pràctiques curriculars a Espanya, en les següents entitats:

- Consell Comarcal de l'Alt Camp.
- Samara, servicios jurídicos ambientales S.C.
- Ajuntament de Tarragona.
- Vives i Roig Associats SLP.
- CTAIMA Outsourcing & Consulting SL.
- Diputació de Tarragona.

Durant el curs 2011-2012 cinc estudiants han realitzat pràctiques extracurriculars a Espanya, en les següents entitats:

- CTAIMA Outsourcing & Consulting S.L.
- Ajuntament de Tarragona.
- Associació Catalana d'Enginyeria sense Fronteres.

Durant el curs 2011-2012 dos estudiants han realitzat les pràctiques curriculars a l'estranger, en les següents entitats:

- Centro di Documentazione sui Conflitti Ambientali. Roma (Italia).
- Associació Catalana d'Enginyeria sense Fronteres. Orellana (Equador).

1.1.3.2.4. Clínica Jurídica Ambiental

Curs 2011-2012

Client: Diputació de Tarragona

Cas: Concessió de llicències a l'empara de la llei 20/2009 de control d'activitats.

Client: DELTERPA (Associació en Defensa del Territori del Patrimoni de Riudecols)

Cas: Pedrera Riudecols

Client: ADENEX (Asociación para la Defensa de la Naturaleza y los Recursos de Extremadura)

Cas: Projecte Marina Isla de Valdecañas

Client: ANAITA (Asociación Nacional de Afectados por el Impacto del Tráfico Aéreo)

Cas: Contaminació acústica Aeroport de Barajas

Curs 2012-2013

Client: Xarxa de Custòdia del Territori

Cas: Valoració, prioritització, proposta de canvis normatius i/o de noves formes de contracte en acords de custòdia del territori.

Client: Plataforma en Defensa de l'Ebre
Cas: Encaix del Pla de Conca en les directives europees.

Client: SEO / Birdlife
Cas: "Venenono"

1.1.3.2.5. Acció tutorial i de coordinació

Des del curs 2010-2011 s'aplica el Pla d'acció tutorial (PAT) adaptat als estudis de Màster.

El PAT actua en tres fases:

- a) Presentació al conjunt dels estudiants del programa el primer dia de curs per part del coordinador del programa, en la qual els estudiants poden formular els dubtes que se'ls poden plantejar (cal notar, de tota manera, que el nombre elevat d'estudiants estrangers i els problemes de visats fan impossible, en ocasions, que realment tots els estudiants puguin ser presents el primer dia del curs).
- b) Reunió personalitzada durant els primers dos mesos del màster entre cada estudiant i el coordinador del Màster així com el responsable del Grup de Recerca, en la qual es determina l'orientació professional i investigadora del alumne i se li assigna un tutor que haurà de fer-ne el seguiment durant el programa i dirigir el treball de recerca de final de màster corresponent.
- c) Contactes periòdics entre l'estudiant i el seu tutor. S'ha establert un cronograma estàndard, que estudiant i tutor poden alterar, però que els serveix de guia.

A banda, es compta amb una tutoria conjunta específica en relació amb la Biblioteca. Es realitzar un curset impartit pel personal de la Biblioteca als alumnes del màster.

1.1.3.2.6. Activitats dels alumnes

Col·loquis de medi ambient i Llatinoamèrica

Els "Col·loquis de medi ambient i Llatinoamèrica" són un espai de debat i discussió de l'alumnat del Màster Universitari en Dret Ambiental, relatiu a diversos temes d'actualitat ambiental, sociocultural i política, que tenen un únic punt en comú:

Llatinoamèrica. Aquests col·loquis, creats com a una activitat extracurricular a iniciativa del mateix alumnat, són dirigits per un/a alumne/a que presenta una ponència sobre un tema específic de lliure elecció –generalment del seu país de procedència -. A continuació, s'obre el debat a tots els participants. La dinàmica de l'activitat permet l'enriquiment recíproc dels estudiants, que intercanvien les seves experiències sobre temes ambientals i desenvolupen les habilitats adquirides en el Màster.

Durant l'any 2012 s'han celebrat el següents col·loquis:

- Iniciativa Yasuni ITT en Ecuador: ¿una respuesta para mitigar el cambio climático?”, a càrrec de Malka Andrea Sanlucas Ceballos. 19 de març de 2012.
- “El Projecte Micos Beach de la Badia de Tela a Honduras: Un model turístic insostenible” a càrrec de Isabel Vilaseca Boixareu. 9 de juny de 2012.
- “Canarias, ¿Islas Afortunadas?: características ambientales, amenazas y alternativas” a càrrec de Beatriz Irene Felipe Pérez. 6 de novembre de 2012.

Conferències

“Gestió de la Sostenibilitat Ambiental: una experiència acadèmica i solidària a l'Amazònia” Ponents: Beatriz Felipe, Natàlia Marulanda i Alba Cedó, estudiants del Màster Universitari en Dret Ambiental. Organitza Centre de Cooperació al Desenvolupament “URV Solidària” i Centre d'Estudis de Dret Mediambiental “CEDAT” 11 d'abril de 2012.

Publicacions

"Informe sobre la docència i la recerca en sostenibilitat i medi ambient a la Universitat Rovira i Virgili". Una alumna del Màster Universitari en Dret Ambiental, la Sra. Beatriz Irene Felipe Pérez és autora conjuntament amb el Sr. Enric Aguilar, el Sr. Òscar Saladie i el Sr. Joan Alberich del llibre titulat: "Informe sobre la docència i la recerca en sostenibilitat i medi ambient a la Universitat Rovira i Virgili". L'acte de presentació de llibre es va dur a terme el dia 25 de setembre de 2012.

Altres

Tres antics alumnes del Màster en Dret Ambiental de la URV, Jordi Recordà, Joan Pons i Jordi Solé, creen Insta, una consultoria en dret ambiental, que ofereix serveis d'assessorament jurídic ambiental, formació, peritatges ambientals, mediació en conflictes ambientals i investigació en dret ambiental.

1.1.3.3. Treballs finals i publicacions del Màster

Els treballs de fi de màster corresponents al curs 2011/2012 que han estat defensats són els següents:

- "La energía eólica como colonizadora del medio rural. Conflictos y oportunidades",
- "Las políticas públicas de adaptación al cambio climático en México. Avances y expectativas"
- "El nou règim jurídic del jurat d'expropiació de Catalunya. Anàlisi de la praxis de la Secció de Tarragona"
- "Sostenibilitat territorial i administració local: el cas de la Conca de Barberà".
- "En busca del desarrollo sostenible a partir del estudio de los MDL en Argentina".
- "La comunicación como nuevo instrumento de intervención administrativa en el ámbito de la protección ambiental".
- "Gestión integrada de los recursos hídricos. Especial referencia al caso de la Cuenca amazónica".
- "Medidas de intervención pública en el mercado del suelo y de la vivienda: las AREs".
- "Una aproximación a los desplazamientos forzados por el cambio climático".
- "Tratamiento de las aguas residuales urbanas en España. Especial referencia a la Directiva 91/271/CEE".
- "Acuíferos transfronterizos: Principios internacionales para su gestión. Análisis comparativo entre el Convenio de Albufeira y el Acuerdo sobre el Acuífero Guaraní".
- "Energía eólica: Evolución normativa, aspectos técnicos i ambientals".
- "Influencia del principio precautorio en la tutela penal del ambiente".

- “El arbitraje inversionista-Estado y sus implicaciones sobre la gobernanza ambiental”.
- “La cuestión agraria y la justicia ambiental en Colombia”.
- “La competència dels ens locals per regular en matèria d'aigües. L'horitzó d'una nova ordenança de clavegueram de Tarragona”.
- “La Corte Internacional de Justicia y los retos en la solución judicial de controversias ambientales”.
- “La regulació dels serveis ambientals dels ecosistemes a Catalunya: Anàlisi d'eines i metodologies”.
- “La política de la gestión del agua en Chile”.
- “L'ordenació dels equipaments comercials: cap a una ciutat sostenible”.
- “El biocomercio como estrategia de conservación de la biodiversidad en Colombia”.
- “Los tribunales ambientales en Chile”.
- “Fundamentos de la "democracia ambiental" en el Estado social y democrático de derecho. El caso español”.

1.1.4. Antics alumnes

1.1.4.1. Associació

El 27 de novembre de 2009, un grup d'alumnes i antics alumnes del Màster en Dret Ambiental, reunits a aquest efecte, va decidir crear una Associació d'alumnes i antics alumnes del Màster. Es van escollir provisionalment les persones que assumeixen els càrrecs en la fase prèvia a la constitució formal de l'Associació. La Sra. Gina Gaona serà la presidenta de l'associació, el Sr. Marcos J. Rios el tresorer i la Sra. Cecília Azerrad la secretària.

Aquesta Directiva es va encarregar de la redacció col·lectiva dels estatuts de la Associació d'alumnes i exalumnes de Dret Ambiental de Tarragona (AAEDAT) i va efectuar els tràmits legals de constitució i registre de l'associació davant els òrgans de l'administració corresponents, així com en el registre d'associacions i grups d'estudiants de la URV, per donar inici a les activitats.

Una vegada constituïda legalment l'associació al març de 2010, es va determinar un projecte d'activitats de la AAEDAT i es va presentar una sol·licitud d'ajudes econòmiques per a associacions d'estudiants de la URV, ajuda que va ser concedida i que va facilitar la realització de les primeres activitats.

Des del 14 de febrer del 2012 la Directiva de l'Associació, conforme ho estableixen els estatuts, està conformada de la següent manera: José Carlos Fernández (president), Igone Saldias (vicepresidenta), Andrea Patricia Calderón (Secretària), Marta Aguilera (Tresorera), Stephanie Victoria Ascencio (Vocal), Gabriela Fauth (vocal)). Per posar-se en contacte amb la directiva es va crear un compte de correus de l'associació: aaedat@gmail.com.

El 2012, la AAEDAT va sol·licitar un ajut econòmic al Programa de Foment i Suport d'Associacions i Grups estudiantils de la URV, que va ser concedit per un import de 1.921, tal com es va comunicar per carta el 12 de març del 2012. Es va realitzar el pagament de l'ajut per al 2012 corresponent al 40% de l'import total, de 768 euros.

Entre les activitats realitzades destaquem les següents:

Col·laboració en la realització dels COL·LOQUIS SOBRE AMÈRICA LLATINA 2011-2012 (veure més informació a l'apartat d'activitats dels alumnes).

L'activitat denominada GREEN-DOCU-SESSIÓ consisteix en la presentació de documentals internacionals de temàtica ambiental i drets humans que promou la difusió d'assumptes relacionats amb els drets humans i el medi ambient. Al llarg de 2012, la AAEDAT va organitzar la presentació dels següents documentals:

- “Garbage warrior”, en el marc de la Jornada de Gestió de Residus. 13 de novembre de 2012.
- “Yasumí, el buen vivir” y “El caso Sarayatu”. Amb la participació d'Arturo Hortas (documentalista i membre d'EJOLT), el 20 de novembre de 2012.

Els membres de l'AAEDAT també van participar al llarg del 2012 en activitats socials diverses relacionades amb la cura del medi ambient, com ara una plantada popular d'arbres vora el riu Francolí (3 de març), una neteja de la ribera d'aquest mateix riu (24 de març), o una plantada d'arbres a la platja Llarga de Tarragona (17 de novembre).

I Concurs de Fotografia Tarragona Natural. El concurs va convidar tota la comunitat universitària a fer fotos del medi natural i cultural de la província en el període comprès entre el 16 d'abril i el 4 de maig. En van resultar seleccionades quatre imatges, que van obtenir premis consistents en bonus bescanviables a la llibreria Abacus pels imports de 60 euros (1er. Premi), 40 per al segon premi, i dos tercers de 15 euros.

El 18 de maig de 2012, amb la finalitat d'iniciar el nou curs acadèmic realitzant una activitat que permeti entrar en contacte amb la riquesa natural de Catalunya, la AAEDAT va organitzar una visita al Parc Natural dels Ports, a la província de Tarragona. La visita es va fer acompanyada d'una guia del parc, que va explicar d'on ve el nom i els valors que es pretenen protegir. També va mostrar la biodiversitat d'aquest parc de muntanya i allò que això representa per als habitants dels pobles propers. En la ruta de tornada es va fer parada a Falset per conèixer aquest important municipi català, capital de la comarca del Priorat.

Mercat d'intercanvi amb motiu de la celebració de la Conferència Rio + 20. L'Ajuntament de Tarragona va contactar amb l'associació per organitzar conjuntament un mercat d'intercanvi, i aquesta va decidir combinar aquesta activitat, que es va realitzar l'1 de juny del 2012, per difondre informació sobre la Conferència Internacional de les Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible.

Així, es van fer demostracions culturals de Brasil per cridar l'atenció del públic amb imatges al·legòriques del desenvolupament sostenible que promovia la conferència. També es va organitzar una exposició d'objectes que no necessitaven els alumnes per bescanviar-los.

Xerrada sobre Agricultura Ecològica a càrrec de l'alumna Igone Saldias, el 29 de novembre del 2012. La conferència va consistir en una introducció a l'agricultura ecològica amb degustació de productes ecològics.

1.1.4.2. Inscripció de tesis doctorals

Els següents antics alumnes del Màster en Dret Ambiental han fet la inscripció de les seves respectives tesis doctorals, durant l'any 2011:

- Amb data 6/12/2012 es va inscriure la tesi doctoral del Sr. Francisco José Montoya Font, titulada “Propuesta de metodología para la determinación del límite interior del dominio público marítimo terrestre en algunos supuestos” i els directors de tesi són Àngel Menéndez Rexach i Josep Ramon Fuentes Gasó.
- Amb data 29/06/2012 es va inscriure la tesi de la Sra. Marina Beas Rodríguez titulada “El comerç i l'ordenament jurídic espanyol: l'urbanisme comercial i sostenibilitat urbana” i els directors de la tesi són Judith Gifreu Font i Josep Ramon Fuentes Gasó.
- Amb data 24/04/2012 es va inscriure la tesi de la Sra. Neus Oliveras Jané titulada “Aspectos actuales de la Libertad religiosa” i el director de la tesi és Jaume Vernet Llobet.
- Amb data 10/04/2012 es va inscriure la tesi de la Sra. Gabriela Fauth titulada “La rehabilitación de las áreas portuarias en el marco de los juegos olímpicos: un estudio comparado Barcelona-Rio de Janeiro” i el directors de la tesi són Josep Ramon Fuentes Gasó i Judith Gifreu Font.

1.1.5. Seguiment de la qualitat del Màster

El curs 2009-10 el Màster Universitari en Dret Ambiental va rebre la verificació positiva de l'ANECA.

El 7 de setembre de 2009, en el marc de la Convocatòria d'Ajuts ICE de la Universitat Rovira i Virgili es va concedir al CEDAT un ajut de per a realització del projecte: “Manual de procediments de gestió acadèmica i de millora de la qualitat docent dels estudis oficials de Màster: un objectiu estratègic del Màster Universitari en Dret Ambiental, El Manual es va acabar el mes de setembre de 2010. El projecte contempla l'adopció d'un Pla d'acció tutorial (PAT) adaptat als estudis de Màster i la creació d'un Comitè de seguiment de la qualitat del Màster.

El Comitè de Qualitat del Màster s'encarrega de realitzar l'avaluació interna de la qualitat de la titulació de Màster. El comitè de qualitat té un caràcter tècnic, centrat en l'emissió d'informes de seguiment sobre la qualitat de la titulació.

El Comitè es va crear formalment el febrer de 2011. Des d'aleshores s'han celebrat dues reunions, de les quals es poden destacar els següents resultats:

La implantació d'una assignatura introductòria per als estudiants de nou accés al Màster, tant pels juristes estrangers que no coneixen els fonaments del sistema jurídic espanyol, com pels estudiants que no són juristes. Durant el curs 2011-12, es va activar com a Assignatura 0 del Màster Universitari en Dret Ambiental.

Millora del sistema i mecanismes de captació de nou alumnat. S'ha editat un llibret informatiu del Màster en català, castellà i anglès i d'un tríptic informatiu bàsic del Màster en català i castellà;

Potenciar la internacionalització del Màster.

Millora de la informació docent de les diverses assignatures: guies docents, moodle, pàgina web.

Suport en l'elaboració de l'Informe de Seguiment del Màster Universitari en Dret Ambiental (curs 2010-11).

1.2. Altres Titulacions

La formació en dret ambiental que es coordina des del CEDAT, a banda del Màster Universitari en Dret Ambiental, és la següent:

- Llicenciatura de Dret (2002) / Grau de Dret (2009)

S'han impartit com a assignatures optatives (4,5 crèdits en la Llicenciatura; 4 crèdits en el Grau):

- Fonaments de dret públic ambiental - 4,5 crèdits
- Dret internacional del medi ambient - 4,5 crèdits
- Règim Jurídic de l'ordenació del territori i dret urbanístic - 4,5 crèdits
- Intervenció administrativa ambiental - 4,5 crèdits
- Dret comunitari ambiental - 4,5 crèdits
- Dret ambiental comparat - 4,5 crèdits

- Economia del medi ambient - 4,5 crèdits
- Introducció al dret ambiental sectorial - 4,5 crèdits
- La responsabilitat per danys ambientals - 4,5 crèdits
- Dret penal ambiental - 4,5 crèdits
- Introducció a la tecnologia ambiental - 4,5 crèdits

S'ha impartit com a assignatura obligatòria en la Llicenciatura de Dret el Pràcticum I i II (10,5 crèdits), corresponent a l'itinerari de medi ambient.

- Llicenciatura de Biotecnologia (Pla 2005)
  - Aspectes legals i socials de la biotecnologia - 6 crèdits
- Grau de Biotecnologia (Pla 2009) (Prevista, encara no activada)
  - Aspectes legals, socials i comunicatius de la biotecnologia - 6 crèdits
- Grau de Relacions Laborals i Ocupació (2009)

Assignatures optatives:

- Medi ambient i relacions laborals - 3 crèdits
- Règim jurídic del medi ambient - 3 crèdits

1.3. Seminaris de formació i conferències

- El 16 de maig de 2012 el CEDAT va organitzar amb el patrocini de la Comissió d'Intercanvi Cultural, Educatiu i Científic entre Espanya i els Estats Units d'Amèrica (Comissió Fulbright) i en l'àmbit del Projecte DER2010-19343 "Dret ambiental i llibertat de serveis al mercat interior: nous reptes, transformacions i oportunitats", el Seminari Internacional "Public Policy and Regulation on Climate Change and Plug-in Electric Vehicles. A Comparative View Between the United States and the European Union".

- El conflicto minero en Caldas y su estado actual". Dr. Javier Gonzaga Valencia, director del Centre d'Estudis Sociojurídics de la Universitat de Caldas, Colòmbia. 29 de maig de 2012.
- Col·loqui sobre "El modelo de los bienes públicos en Chile. Especial referencia al agua", a càrrec del Dr. Alejandro Vergara Blanco, advocat i soci fundador de l'Estudi Jurídic Vergara y Compañía a Xile y professor de la facultat de Dret de la Pontificia Universidad Católica de Chile 1 d'octubre de 2012
- Jornada "Agenda de Pau i riscos mediambientals. Pobles indígenes del Cauca, Colòmbia", 28 de novembre de 2012. Organitzat per Observatorioadpi, Col·lectiu Maloka, Cedat i URV Solidària.
- Videoconferència des de Doha (Qatar) (Sudàfrica). En el marc de la XVIII Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (COP18). A càrrec del Sr. Rodolfo Rodínez, director de medi Ambient de la Secretaria d'Afers Exteriors de Mèxic. 5 de desembre de 2012.

1.4. Projectes d'innovació docent

Els projectes d'innovació docent en que els investigadors del CEDAT estan treballant actualment són els següents:

- Fundación Biodiversidad. Convocatoria de concesión de ayudas de la Fundación Biodiversidad, en régimen de concurrencia competitiva, para la realización de actividades en el ámbito de la biodiversidad, el cambio climático y el desarrollo sostenible. Proyecto “Primera fase de la elaboración de materiales para la enseñanza semipresencial del derecho ambiental”, CEDAT-Universidad Rovira i Virgili. Fundación Biodiversidad (Resolución de la Directora de la Fundación de 16 de diciembre de 2011). És un projecte vinculat al Màster Universitari de Dret Ambiental. S'ha tancat el setembre de 2012.

2. Recerca

2.1. Projectes

2.1.1. Projecte finançats

Els projectes de recerca, en l'àmbit del dret ambiental o connectat amb ell, en que els investigadors del CEDAT estan treballant actualment són els següents:

Projectes amb finançament, amb Investigador Principal membre del CEDAT:

- Ministerio de Ciencia e Innovación. Subprograma de Acciones Complementarias (Modalidad A) a Proyectos de Investigación Fundamental no Orientada, Programa Nacional de Proyectos de Investigación Fundamental. “La gobernanza en Asia Central: Las 'otras cartografías' de los recursos energéticos”. DER2011-14608-E. Investigadora Principal: Dra. Mar Campins Eritja. Període 2011-2012.
- Fundación Séneca-Agencia Regional de Ciencia y Tecnología de la Región de Murcia; “Diagnóstico y evaluación de la situación jurídica del medio ambiente en la Región de Murcia a la luz de las novedades del bloque normativo ambiental”, Investigador Principal: Dr. Santiago. M. Álvarez Carreño. 2010-2012.

- Ministerio de Ciencia e Innovación. Convocatoria de ayudas de proyectos de investigación fundamental no orientada. “Derecho ambiental y libertad de servicios en el mercado interior: nuevos retos, transformaciones y oportunidades (el caso español)”. DER2010-19343. Investigadora principal: Dra. Lucía Casado. Període 2011-2013.
- Ministerio de Ciencia e Innovación. Acció complementària a projectes d'investigació fonamental no orientada, en el marc del VI Pla nacional d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica 2008 – 2011. Acció complementària sol·licitada per contribuir al finançament del seminari “El impacto de la Directiva de Servicios sobre las Administraciones Públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental” realitzat a Tarragona els dies 20 i 21 de juny de 2012. Referència: DER2011-15513-E (sbprograma JURI). Investigadora principal: Lucía Casado.
- Ministerio de Ciencia e Innovación. Convocatoria de ayudas de proyectos de investigación fundamental no orientada. “La garantía jurídica de la vertiente intrageneracional de la justicia ambiental como aspecto social del desarrollo sostenible”. DER2010-19529. Investigador Principal: Dr. Antoni Pigrau Solé. Període 2011-2013.

En aquests projectes participen investigadors procedents de la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Vigo, la Universitat de Santiago de Compostela, la Universitat Jaime I de Castelló, la Universitat de Cádiz y la Universitat de Murcia.

Projectes amb finançament, amb participació de membres del CEDAT

- Participació del CEDAT en el Projecte: “Environmental Justice Organizations, Liabilities and Trade”. VIIè Programa Marc Unió Europea. Programa “Science in Society Part 5.” Coordination and Support Action. Número de Projecte: FP7-SCIENCE-IN-SOCIETY-2010–1. Grant Agreement Number 266642. Coordinador: Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental, Universitat Autònoma de Barcelona. Període: 15/03/2011- 14/03/2014. Hi participen els Drs. Antoni Pigrau, Susana Borràs, Jordi Jaria i Antonio Cardesa.
- Comisión Europea. VII Programa Marco de la Unión Europea; “Increasing the regional competitiveness through the RTD&I on sustainable water management (Acrónimo: SWAM) (Referencia: EC Grant Agreement N° 245427), Investigador Principal: Dr. Antonio F. Gómez Skarmeta (Universidad de Murcia): 01/03/2010 - 30/06/2012. Investigador Principal: Dr. Antonio F. Gómez Skarmeta (UMU), Hi participa el Dr. Santiago. M. Álvarez Carreño.
- “Salud Humana y Seguridad Alimentaria: Elementos de Cooperación Internacional” Ref. DER2009-12476. Des de 2010 fins el 2012. Investigador/a Principal: Xavier Pons Rafols (Universitat de Barcelona). Hi participen la Dra. Mar Campins Eritja i la Dra. Laura Huici Sancho. Ministerio de Ciencia e Innovación, “Estado autonómico y democracia:

los derechos de participación en los Estatutos de Autonomía”, 2009-2012, DER2009-12921 (subprograma JURI); investigador principal: Josep M. Castellà Andreu, (Universitat de Barcelona). Hi participa el Dr. Jordi Jaria Manzano.

A més el Grup de recerca “Territori, Ciutadania i Sostenibilitat” de la URV, al que pertanyen la major part dels investigadors del CEDAT, està reconegut com a grup de recerca consolidat de la Generalitat. Comissionat per a Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya. *Programa de Suport a Grups de Recerca*, Convocatòria SGR 2009 Referència: 2009 SGR 81. Període 2009-2013. Investigador principal: Antoni Pigrau Solé.

Això ha comportat la inclusió en el *Programa de suport als grups de recerca reconeguts* de la URV. 2010PFR-URV-B2-20. Durada: 2009-2013. Investigador principal: Antoni Pigrau Solé.

També s'ha presentat un projecte a la Convocatòria de concessió de ajudes de la Fundació Biodiversidad, en règimen de concurrència competitiva, para la realización de actividades en el ámbito de la biodiversidad, el cambio climático y el desarrollo sostenible 2012”, de la Fundació Biodiversidad sobre el tema: “20 Años de Natura 2000. Balance de la gestión legal de la red en España y propuestas de futuro” que, finalment, no ha estat seleccionat.

Projectes presentats a la Unió Europea que no han obtingut finançament:

- Projecte URCAN: Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) Spain (coordinadora); Department of Sociology, University of Essex, United Kingdom; Max Planck Institute for Foreign and International Criminal Law, Germany, Center for Environmental Law Studies, Universitat Rovira i Virgili (CEDAT) , Spain; Legambiente Onlus, Italy; Environmental Crime Programme, International Criminal Police Organisation (Interpol), France; Centre for Social Studies, Universidade de Coimbra; CES Portugal; (Centro Documentazione Conflitti Ambientali) CDCA Italy; Centre for Economics and Econometrics, Boğaziçi University, Turkey. Del CEDAT hi participaven la Dra. Maria Marquès, la Dra. Nuria Torres, el Dr. Alfons González, i el Dr. Antoni Pigrau.
- Projecte Fondazione Lelio Basso, de caràcter més divulgatiu sobre "Fundamental Rights". JUST/2011-2012/FRC/AG: Europeanrights: The rights in Europe. Fondazione Lelio e Lisli Basso, Roma; University of Verona; Uniwersytet Slaski, Eotvos Karoly Kospolitikai non profit Kozhasznu Kft, Universitatea Titu Moiorescu Buscaresti, CEDAT. Hi participaven el Dr. Jordi Jaria, el Dr. Victor Manuel Merino i el Dr. Pigrau.

2.2. Participació en Jornades i Congressos

- BAUCCELLS LLADÓS, J. "The Prestige Case" in *EU Project. Conference about Environment Maritme Pollution Crimes*. Lecce, Italia, 27 de novembre de 2012.
- BLASCO DÍAZ, J.L., "El impacto de la normativa reguladora de la libre prestación de servicios sobre la Administración local. La adaptación de las ordenanzas municipales", *Seminario El impacto de la Directiva de Servicios sobre las Administraciones Públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho Ambiental*, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, 20 de junio de 2012.
- BLASCO DÍAZ, J.L., "Políticas de gestión y conservación del medio litoral y perspectivas de sostenibilidad", mesa redonda en el curso de verano *Los ecosistemas costeros como recursos educativos y ambientales en el medio rural*, Universidad Jaume I - Fundación Caja Castellón-Bancaja, Castellón, 17 de julio de 2012.
- BORRÀS PENTINAT, S., "Direitos humanos e meio ambiente: a Rio+20 no Brasil". *III Semana de Direitos Humanos da Universidade Federal de Santa Catarina (UFSC)*, Florianopolis, Brasil, Agosto 2012.
- CAMPINS ERITJA, M., Comunicació: "What role for renewable energy in international law?" 8è. *Congrés de la IUCN Academy of Environmental Law*, Baltimore, Estats Units, 30 de juny - 5 de juliol de 2012.
- CASADO CASADO, L., Direcció i organització del Seminari *El impacto de la Directiva de servicios sobre las Administraciones Públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental*, organitzat pel

CEDAT, la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV, la Càtedra Antoni Pedrol i Rius d'Estudis Jurídics Locals i la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals. Realitzat a Tarragona els dies 20 i 21 de juny de 2012.

- CASADO CASADO, L., Ponència “Impacto de la Directiva de servicios sobre el procedimiento administrativo: silencio administrativo, declaraciones previas y comunicaciones responsables”, al Seminari *Crisis económica, social y ambiental: los cambios en las actividades de servicios*. Organitzat per la Universidad de Vigo. Realitzat a Vigo el 27 d'abril de 2012.
- CASADO CASADO, L., Ponència “Excepciones al marco normativo de la libre prestación de servicios. La protección del medio ambiente como razón imperiosa de interés general”, al Seminari “El impacto de la Directiva de servicios sobre las Administraciones Públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental”, organitzat pel CEDAT, la FCJ de la URV, la Càtedra Antoni Pedrol Rius d'Estudis Jurídics Locals i la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals. Tarragona, 20 i 21 de juny de 2012.
- CAVALLAZZI, R. L., FAUTH, G., “Políticas Públicas e Direito à Cidade na sociedade contemporânea: cidade standardizada e princípio da confiança” *Seminário Internacional Cidade e Alteridade: convivência multicultural e justiça urbana*, 2012, 25 a 28 setembro, Belo Horizont, Brasil, Anais do I Seminário Internacional: convivência multicultural e justiça urbana, 2012.
- CARDESA SALZMANN, A., “Transnational cluster-litigation for environmental justice: tightening judicial meshes over multinational corporations”, *Workshop of the Interest Group on Business and Human Rights of the European Society of International Law (ESIL)*, Valencia, 13th September 2012.
- DE LA VARGA PASTOR, A., “Transformaciones del Derecho Ambiental derivadas de la Directiva de Servicios” en el marco del seminario *Crisis económica, social y ambiental: los cambios en las actividades de servicios*, celebrado el día 27 de abril de 2012, y organizado por la Facultade de Ciencias Xuridicas e do Traballo de Vigo, Vigo.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., «L'Union Européenne à l'épreuve de la nouvelle gouvernance pour la protection de l'environnement », J. Ríos, G. Oanta (sous la direction) *Le droit public à l'épreuve de la gouvernance*, Presses Universitaires de Perpignan, 2012, 171-195.
- FAUTH, G., “Reflexões sobre o direito à cidade e a consolidação dos 'novos' direitos. Uma análise a partir do porto de Barcelona”, en: *II Encontro da Associação Nacional de Pesquisa e Pós-graduação em Arquitetura e Urbanismo – II ENANPARQ – Natal*, Rio Grande do Norte, 18 a 21 de setembro de 2012. Anais do II ENANPARQ. , 2012. p.1-14.
- JARIA MANZANO, J., Comunicació “Legal Education, Legal Culture and Environmental Justice. Some Remarks Based on the Training of Judges in Spain”; Conferència anual de l'Associació Europea de Facultats de Dret (ELFA) *Legal Education and Professional Life: Adapting to Current Challenges*, ELFA, Madrid, 8-10 de març de 2012.

- JARIA MANZANO, J., Comunicació “Rights of Nature in Ecuador: Change of Paradigm or Constitutional Rhetoric”, 8è. *Congrés de la IUCN Academy of Environmental Law*, Baltimore, Estats Units, 30 de juny - 5 de juliol de 2012.
- JARIA MANZANO, J., Comunicació “La Constitución boliviana de 2009: ¿una experiencia de sincretismo constitucional?”, *54º Congreso Internacional de Americanistas*, Viena, Austria, 15 - 20 de juliol de 2012.
- MERINO SANCHO, V.M., Facilitator/Coordinador en el *INU Student Seminar on Global Citizenship and Peace: Our (Non-)Nuclear Future?*. Hiroshima University; Hiroshima. Japón; Agosto 2012.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., “Cambios en el control operativo de actividades”, Seminario *El impacto de la Directiva de Servicios sobre las Administraciones públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental*, Universitat Rovira i Virgili, 20-21 de julio de 2012
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., “La incidencia de la normativa de servicios sobre la intervención administrativa ambiental en el ámbito autonómico. Galicia”, Seminario “El impacto de la Directiva de Servicios sobre las Administraciones públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental”, Universitat Rovira i Virgili, 20-21 de julio de 2012
- PIGRAU SOLÉ, A., “La responsabilité des entreprises multinationales pour les dommages graves à l’environnement”, *Rencontre mondiale des juristes de l’environnement pour Rio+20*, Institut de Recherche Jardin Botanique de Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brasil, 15 juin 2012.
- A. PIGRAU, S. BORRÁS, A. CARDESA-SALZMANN, J. JARIA, “The Interplay of National, Transnational and International Litigation for Environmental Justice: Seeking Effective Means of Redress for Grave Environmental Damage”, ISEE 2012 Conference - *Ecological Economics and Rio+20: Challenges and Contributions for a Green Economy*, Rio de Janeiro, 16-19 junio 2012.
- A. PIGRAU, - A. CARDESA-SALZMANN: “Seeking Justice in a Multipolar World: Reflections on a Global Standard of Access to Justice for Transnational Litigation”, American Society of International Law, ASIL Midyear Meeting, *New Rights and Remedies—Pushing the Boundaries of International Law*, Atlanta (Georgia, USA), 21 de octubre 2012.
- PIGRAU SOLÉ, A., Moderació de Panel “Vivir en el Mediterráneo”. Tarragona, 8 de noviembre de 2012. *I Congreso Mediterráneo de Eficiencia Energética y Smart Green Cities*, Tarragona, 7-8 noviembre 2012.
- RIQUELME SALAZAR, C., “La tendencia liberalizadora en la gestión de los recursos hídricos en España en época de crisis: El contrato de cesión de derechos de uso privativo de las aguas”, *XIV Jornadas de Derecho de Aguas “Escasez y Distribución / Acopio y Nuevas Fuentes*, realizadas los días 30 y 31 de agosto en la ciudad de Santiago de Chile, Facultad de Derecho de la Pontificia Universidad Católica de Chile.
- VERNET LLOBET, J., Conferència sobre “Nuevos derechos’ a partir del Convenio Europeo para la Protección de los Derechos Humanos y las Libertades Fundamentales: el derecho al medio ambiente”, *XVII Jornadas de Derecho*

Constitucional, organitzades pel Centro de Estudios y Formación Constitucional de Centroamérica y el Caribe (CEFCCA), la Corte Suprema de Justicia d'El Salvador i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i del Consell de Garanties Estatutàries (San Salvador, El Salvador, 24 de febrer de 2012).

2.3 Seminaris de recerca

- “El impacto de la Directiva de servicios sobre las Administraciones Públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental”, organitzat pel CEDAT, la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV, la Càtedra Antoni Pedrol i Rius d'Estudis Jurídics Locals i la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals. Realitzat a Tarragona els dies 20 i 21 de juny de 2012.

2.4. Publicacions de recerca

Es detallen a continuació les publicacions de recerca relatives al dret ambiental o connectades directament amb el dret ambiental.

2.4.1. Llibres dirigits, coordinats o editats

- CASADO CASADO, L, i FUENTES GASÓ, J. R. (dirs.), *Prestación de Servicios, Administraciones Públicas y Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2012 (en premsa). ISBN: 9788490334959 (versió en paper). ISBN: 9788490334966 (e-book).
- FUENTES GASÓ, J.R. (Dir.), *Ens locals i energia*, Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals- UAB, Associació Catalana de Municipis i Comarques, Barcelona, 2011
- FUENTES I GASO, J. *Llei d'urbanisme de Catalunya. Text refós*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2012. ISBN13:9788490333150.

2.4.2. Monografies

- BORRÀS PENTINAT, S., *¿Apariencias o realidades? El control internacional de los tratados multilaterales de protección del medio ambiente*, Tirant lo Blanch, València (en premsa).
- DE LA VARGA PASTOR, A., *El nuevo régimen jurídico de los suelos contaminados. Adaptado a la ley 22/2011, de 28 de julio, de residuos y suelos contaminados*, 497 pp. Editorial: La Ley, Grupo Wolters Kluwer. ISBN: 978-84-8126-913-0, 2012
- GIFREU FONT, J, *L'ordenació urbanística a Catalunya*. Marcial Pons, Madrid, 2012. ISBN 978-84-9768-733-1, 991 pp.
- LOZANO CUTANDA, B.; PERNAS GARCÍA, J.J.; SÁNCHEZ LAMELAS, A.; *Evaluaciones de impacto ambiental y autorización ambiental integrada*. Doctrina, textos legales, La Ley, 2012, ISBN: 978-84-9020-114-5..

2.4.3 Capítols de llibre

- BORRÀS PENTINAT S., "Los litigios climáticos: entre la tutela climática y la fiscalización de las responsabilidades por daños climáticos", en Rosa Giles Carnero (Coord.), *Cambio climático, energía y Derecho internacional: Perspectivas de futuro*, Thomson-Reuters-Aranzadi, 2012, pp. 91-104. ISBN: 978-84-9014-099-4.
- BORRÀS PENTINAT, S., "El derecho a un medio ambiente en el sistema interamericano de protección de los derechos humanos", en ANNONI, A. (Organizadora), *Direito Internacional dos direitos humanos. Homenagem à Convenção Americana de Direitos Humanos*, ed. Grupo Conceito, Sao Paulo, 2012, ISBN: 978-85-7874-270-6, pp.223-256.

- CAMPINS ERITJA, M. – PIGRAU SOLÉ, A., “Environmental Law of Spain”, en Robinson, Nicholas A.; Heng, Lye Lin; Burleson, Elizabeth (Eds.); *Comparative Environmental Law and Regulation*, Vol.3, Thomson Reuters/West, Vol.3 (en prensa).
- CARDESA SALZMANN, A., “Reflections on the Suitability of a Human Rights Approach in the Context of the Climate Change Regime”, en GILES CARNERO, R. (ed.), *Cambio climático, energía y Derecho internacional: perspectivas de futuro* (Thompson-Aranzadi 2012), 169-178.
- CASADO CASADO, L., FUENTES GASÓ, J. R., “Administración local y medio ambiente: el protagonismo municipal y la relevancia del nivel local en la protección del medio ambiente”, en LÓPEZ RAMÓN, F. (dir.), *Observatorio de Políticas Ambientales*, Thomson-Aranzadi, Pamplona, 2012. ISBN: 9788490141724.
- CASADO CASADO, L. “La protección del medio ambiente como razón imperiosa de interés general”, en CASADO CASADO, L., FUENTES GASÓ, J. R. (dirs.), *Prestación de Servicios, Administraciones Públicas y Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2012 (en premsa). ISBN: 9788490334959 (versió en paper). ISBN: 9788490334966 (e-book).
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., “L'Union Européenne à l'Épreuve de la nouvelle gouvernance pour la protection de l'environnement”, en *Le droit public à l'épreuve de la gouvernance: Journée franco-espagnole = El derecho público ante la gobernanza : Jornada franco-española* / Jacobo Ríos Rodríguez (dir.) , Gabriela Alexandra Oanta (dir.), 2012, ISBN 978-2-35412-166-2, págs. 171-195
- LOZANO CUTANDA B. - LAGO CANDEIRA A., “Compromisos internacionales ambientales: la pérdida de la década en materia de cambio climático. *Observatorio de políticas ambientales 2012* / Fernando López Ramón (coord.), 2012, ISBN 9788490141724, págs. 49-74
- NOGUEIRA LÓPEZ, A. “Galicia: pulso ambiental en declive”. *Observatorio de políticas ambientales 2012* / Fernando López Ramón (coord.), 2012, ISBN 9788490141724, págs. 645-662
- PIGRAU SOLÉ A., “La responsabilidad de las empresas transnacionales por daños graves al medio ambiente”, en Costa de Oliveira, Carina, - Silveira da Rocha Sampaio, Rômulo (Orgs.), *Instrumentos jurídicos para a implementação do desenvolvimento sustentável*, Rio de Janeiro, Fundação Getulio Vargas Direito Rio, 2012, pp. 221-238. ISBN: 978-85-63265-21-0.
- PIGRAU SOLÉ A., “Sur la responsabilité des sociétés transnationales pour graves dommages environnementaux”, en *Instrumentos jurídicos para a implantação do desenvolvimento sustentável* / Organizadores, Michel Prieur, Jose Antônio Tietzmann e Silva. Goiânia: Ed. da PUC Goiás, 2012. ISBN 978-85-7103-827-1.

- PIGRAU SOLÉ A., “Derechos humanos, justicia ambiental y cambio climático”, en Rosa Giles Carnero (Coord.), *Cambio climático, energía y Derecho internacional: Perspectivas de futuro*, Thomson-Reuters-Aranzadi, 2012, pp. 473-477. ISBN: 978-84-9014-099-4.
- PIGRAU SOLÉ A., “La jurisdicción extraterritorial como vía para hacer responsables a las empresas por daños al medio ambiente cometidos en el extranjero: especial referencia al ATCA”, Congreso Jurídico Internacional sobre Globalización, Riesgo y Medio Ambiente, Universidad de Granada, Granada, 3-5 marzo 2010; en *Derecho, Globalización, Riesgo y Medio Ambiente*, Esteban J. Pérez Alonso Estanislao Arana Garcia Pedro Mercado Pacheco (Eds.), Tirant lo Blanch, Valencia, 2012, pp. 183-217. ISBN13:9788490045688.
- PIGRAU SOLÉ A., “Introducció”, (en Josep Ramon Fuentes Gasó (Dir.), *Ens locals i energia*, Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals- UAB, Associació Catalana de Municipis i Comarques, Barcelona, 2011, pp. 19-33.
- PONT CASTEJÓN I., “Actuación ambiental del Estado: las estrategias en un año de crisis”. Observatorio de políticas ambientales 2012 / Fernando López Ramón coord.), 2012, ISBN 9788490141724, págs. 187-202
- QUINTERO OLIVARES, G., “El derecho penal ambiental y la contaminación del agua: ríos nacionales y transnacionales”, en *Derecho, Globalización, Riesgo y Medio Ambiente*, Esteban J. Pérez Alonso Estanislao Arana Garcia Pedro Mercado Pacheco (Eds.), Tirant lo Blanch, Valencia, 2012, ISBN13:9788490045688.
- VILLAVICENCIO CALZADILLA, p., “oportunidades y desafíos de la captura y almacenamiento de CO2 en formaciones geológicas como actividades de proyectos del MDL”, en GILES, C., R. (coord.), *Cambio climático, energía y derecho internacional: perspectivas de futuro*, ed. Thomson Aranzadi, Pamplona, España, 2012.

2.4.4 Articles en revistes científiques indexades

- BAUCCELLS I LLADÓS, N. J. - HAVA GARCÍA, E. - MARQUÈS I BANQUÉ, M., “Jurisprudencia general: Derecho penal”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 3, Núm. 1 (2012).
- BAUCCELLS I LLADÓS, N. J. - HAVA GARCÍA, E. - MARQUÈS I BANQUÉ, M., “Jurisprudencia general: Derecho penal”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 3, Núm. 2 (2012).
- BLASCO DÍAZ, J.L., “Derecho y políticas ambientales en la Comunitat Valenciana”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 2, nº 1, (2011). <http://rcda.cedat.cat/index.php/rcda>.
- BLASCO DÍAZ, J.L., “Derecho y políticas ambientales en la Comunitat Valenciana”, *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 2, nº 2, (2011). <http://rcda.cedat.cat/index.php/rcda>.
- BORRÀS PENTINAT, S., “Perspectiva del Derecho Internacional del Medio Ambiente”, en *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 3, Núm. 1 (2012).

- BORRÀS PENTINAT, S., "Perspectiva del Derecho Internacional del Medio Ambiente", en *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol. 3, Núm. 2 (2012),
- BORRÀS PENTINAT, S., "La justicia climática: entre la tutela y la fiscalización de las responsabilidades", *Anuario Mexicano de Derecho Internacional*, (en prensa).
- CARDESA SALZMANN, A., "Jurisprudencia ambiental de la Unión Europea", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, 2012, Vol. 3 Núm. 1, pp. 2-16.
- CARDESA SALZMANN, A., "Constitutionalising Secondary Rules in Global Environmental Regimes: Non-Compliance Procedures and the Enforcement of Multilateral Environmental Agreements". *Journal of environmental law*. ISSN 0952-8873. Vol. 24, N.1, 2012, págs. 103-132.
- CASADO CASADO, L., "Discriminación racial y ejercicio del derecho a la instrucción en la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos. El caso de la minoría gitana", *Revista Vasca de Administración Pública*, núm. 92, 2012, pp. 247-291.
- CASADO CASADO, L., "Novedades en el régimen de prevención y control de actividades en Cataluña: retroceso en la protección del medio ambiente versus promoción de la actividad económica", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 1, 2012.
- CASADO CASADO, L., "El Dret ambiental a Catalunya", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 1, 2012.
- CASADO CASADO, L., "El Dret ambiental a Catalunya", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 2, 2012.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., "Los bienes públicos del medio ambiente: el reto de la gestión sostenible de los recursos naturales en la Unión Europea", *Anuario de la Facultad de Derecho de la Universidad Autónoma de Madrid*, ISSN 1575-8427, N.º. 16, 2012 (Ejemplar dedicado a: La protección de bienes jurídicos globales / coord. por Carlos Espósito, Francisco José Garcimartín Alférez), págs. 219-246.
- FUENTES I GASÓ, J. R., "Aspectos controvertidos sobre el ejercicio de funciones de control e inspección en materia de protección del medio ambiente por parte de las entidades colaboradoras", *Civitas. Revista española de derecho administrativo*, N.º 154, 2012, pp. 343-360.
- JARIA MANZANO, J., "Circles of Consensus: the Preservation of Cultural Diversity through Political Processes", *Utrecht Law Review*, vol. 8, núm. 1, gener 2012.
- JARIA MANZANO, J., "Jurisprudencia constitucional en materia de protección del medio ambiente", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 1, 2012
- JARIA MANZANO, J., "Jurisprudencia constitucional en materia de protección del medio ambiente", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 2, 2012.

- MERINO SANCHO, V. M., "Tensiones entre el proceso de especificación de los derechos humanos y el principio de igualdad respecto de los derechos de las mujeres en el marco internacional", en *Derechos & Libertades*, núm. 27, 2012, pp. 329 - 365.
- PALLARÈS SERRANO, A., "El libre acceso a las actividades de servicios y su aplicación en el ámbito de las actividades clasificadas. Estudio del comportamiento normativo de las Comunidades Autónomas", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Vol.III, núm.2, 2012.
- PALLARÈS SERRANO, A., "Jurisprudencia ambiental en Cataluña", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Volumen: 3 Número: 1 (2012).
- PALLARÈS SERRANO, A., "Jurisprudencia ambiental en Cataluña", *Revista Catalana de Dret Ambiental*, Volumen: 3 Número: 2 (2012).
- PIGRAU SOLÉ A., "Les moyens de mise en oeuvre", *Revue Juridique de l'Environnement*, 4-2012, Rio+20.

2.4.5 Articles en altres revistes científiques

- CASADO CASADO, L., Informe sobre la normativa i la jurisprudència ambiental espanyola que anualment publica l'Acadèmia de Dret Ambiental de la IUCN, en castellà i en anglès. IUCNAEL e-Journal 2012 (<http://www.iucnael.org/en/e-journal/previous-issues.html>).
- JARIA MANZANO, J., "Environmental Justice, Social Change and Pluralism", IUCN Academy of Environmental Law e-Journal, 2012, pp. 18-29.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A. RODRÍGUEZ B. "Territorio e urbanismo: o caso Barreiros". Cerna: Revista galega de ecoloxía e medio ambiente, ISSN 1136-2677, N° 66, 2012, págs. 12-13
- PIGRAU A., BORRÀS, S., JARIA I MANZANO, J., CARDESA-SALZMANN, A. 2012. Legal avenues for EJOs to Claim environmental liability. EJOLT Report No. 4, 96 p. Disponible en <http://www.ejolt.org/2012/05/legal-avenues-for-ejos-to-claim-environmental-liability/>
- POVEDA GÓMEZ,, P., LOZANO CUTANDA B., "Medidas urgentes en materia de medio ambiente: (Real Decreto-Ley 17/2007)", Diario La Ley, ISSN 1138-9907, N° 7858, 2012.

2.4.6 Altres publicacions

- CARDESA SALZMANN, A., Recensió de: SERENO ROSADO, Amparo, “Ríos que nos separan, aguas que nos unen. Análisis jurídico de los convenios hispano-lusos sobre aguas internacionales”, Fundación Lex Nova, Valladolid, 2011, 226 págs.” (2012) 23 *Revista Electrónica de Estudios Internacionales* 1-2.
- CASADO CASADO, L., Recensió del llibre de Manuela Mora Ruiz, “La gestión ambiental compartida: función pública y mercado” (Lex Nova, Valladolid, 2007), *Revista Catalana de Dret Ambiental*, vol. 3, núm. 1, 2012.
- PIGRAU SOLÉ, A., “Els diamants conflictius i el procés de Kimberley”, Institut Català Internacional per la Pau, *Revista Por la Paz / Peace in Progress*, nº 14, setembre 2012 (també en versió catalana i anglesa).. Disponible [en línia] a http://www20.gencat.cat/portal/site/icip/menuitem.722ea8deaa29e97556159f10b0c0e1a0/?vgnextoid=d8a67cb11456b210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=d8a67cb11456b210VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=e231a878c955c210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&newLang=es_ES

2.5. Tesis doctorals

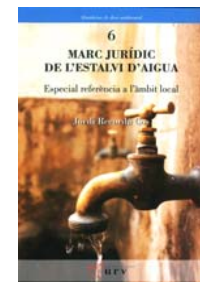
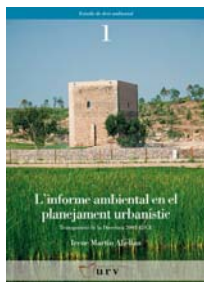
- El dia 17 de juliol de 2012 es va dur a terme la lectura de la Tesi doctoral del Sr. Juan Ramon Fallada García-Valle titulada “Las políticas del racismo. Eficiencia y discriminación racial”, dirigida per Mario Ruiz.
- El dia 23 de juliol de 2012 es va dur a terme la Lectura de Tesi doctoral de la Sra. María Cecilia Marambio Thibaut a la Sala de Graus de la Facultat de Ciències Jurídiques. El títol de la tesi és: “Fundamentos y alcance del régimen de la Convención de Ginebra sobre contaminación atmosférica transfronteriza a gran distancia de 1979”.
- El dia 17 de desembre de 2012 es va dur a terme la lectura de la tesi doctoral del Sr. Jaume Renyer Alimbau, titulada “La transformació de les formes de gestió dels serveis públics locals: context europeu i realitat catalana”, dirigida per Fuentes Gasó, Josep Ramon, i Ballbé Mallol, Manuel.

2.6. Quaderns de Dret Ambiental

El Grup de recerca i els Estudis en Dret Ambiental de la URV l'any 2005 va decidir iniciar, amb el patrocini de l'Ajuntament de Vila-seca una col·lecció amb el títol “Quaderns de Dret Ambiental”, on es publicaria entre d'altres el millor treball de fi de Màster dels Estudis de Dret Ambiental de la URV.

Fins a l'actualitat hi ha els números següents:

- **Quadern número 1:** “L’informe ambiental en el planejament urbanístic”, Irene Martín Abellan, Publicacions URV, USBN: 978-8424-082-2, 2007.
- **Quadern número 2:** “ La contaminació lumínica a Catalunya”, especial referencia als municipis, Isabel Junquera i Muriana Publicacions URV, ISBN : 978-84-8424-099-0.
- **Quadern número 3:** “Régimen jurídico de la edificación sostenible”, Isabel Toro Flores Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-410-9.
- **Quadern número 4:** “El derecho ambiental como instrumento de gestión del riesgo tecnológico”, Paula Cerski Lavratti. Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-176-8, 2011. 2011.
- **Quadern número 5:** “La investigación e ‘imputación policial’ en los delitos contra los recursos naturales y el medio ambiente”, Pedro Fernández Sánchez, Publicacions URV, ISBN 978-84-8424-193-5, 2011.
- **Quadern número 6:** “Marc jurídic de l’estalvi d’aigua. Especial referència a l’àmbit local”, Jordi Recordà Cos. Publicacions URV, ISBN: 978-84-8424-226-0.

El 16 de maig de 2012 es va fer la presentació del llibre: "La investigación en los delitos contra los recursos naturales y el medio ambiente " a la FCJ – Campus Catalunya Universitat Rovira i Virgili. Hi van participar l'autor, Sr. Pedro Fernández Sánchez, el Sr. Josep Miquel Duran Macho, Intendent Cap de la Policia Local de Sabadell, el Dr. Francesc Xavier Farriol Roigés, Primer Tinent d'Alcalde i Regidor d'Hisenda i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Vila-seca i la Dra. Maria Marquès i Banqué, Professora de Dret Penal.

2.7. Revista Catalana de Dret Ambiental

Després de la realització d'un estudi de viabilitat i com a conseqüència de les converses iniciades el 2008, a través de la Subdirecció General d'Informació i Educació Ambiental, es va arribar a un acord amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat, a través del qual la URV i l'esmentat Departament coeditarien una nova publicació científica: la Revista Catalana de Dret Ambiental. El corresponent conveni es va signar amb data 25 de febrer de 2010. El 9 de novembre de 2010 es va signar una Addenda que modifica alguns aspectes del Conveni de col·laboració.

El 30 de setembre de 2009 es va constituir el Consell de Redacció de la revista. En formen part 41 persones, tots ells acadèmics o advocats experts en dret ambiental. Hi són representades 18 universitats: Universidad Autónoma de Madrid, Universidad de Almería, Universidad de Cádiz, Universidad de Castilla La Mancha, Universidad de Granada, Universidad de Murcia, Universidad Pública de Navarra, Universidad de Valladolid, Universidade da Coruña, Universidade de Santiago de Compostela, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat d'Alacant, Universitat de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Jaume I de Castelló, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Rovira i Virgili

Igualment s'ha format el Consell Assessor de la Revista, del que formen part prestigiosos experts, nacionals i estrangers.

Aquesta publicació té la següent llicència Creative Commons Attribution 3.0 License.

L'ISSN és: 2014-038X. La seva web és: www.rcda.cat.

La revista té una periodicitat semestral, és electrònica i d'accés obert. Durant el 2012 s'han editat els números 1 i 2 de 2012.

Durant el 2011 s'ha sol·licitat la incorporació de la RCDA a diversos índexs de revistes científiques. La RCDA ha estat inclosa en el directori de revistes d'accés obert DOAJ. També a Dialnet i també s'ha autoritzat el Portal VLEX (portal) perquè publiqui la RCDA.

La RCDA ha estat també incorporada a DICE (*Difusión y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Humanidades y Ciencias Sociales y Jurídicas*), del CSIC i l'ANECA (<http://dice.cindoc.csic.es/revista.php?rev=2014-038X>)

La RCDA ha estat també incorporada a LATINDEX-Catálogo i reuneix 35 dels 36 criteris de qualitat per a revistes electròniques (<http://www.latindex.unam.mx/buscador/ficRev.html?opcion=2&folio=20777>)

Finalment, la RCDA ja està present a RESH (*Revistas Españolas de Ciencias Sociales y Humanidades*) on es reconeix a la RCDA l'acompliment de 18 criteris de qualitat de la CNEAI, sobre 19 possibles, i també 18 criteris de qualitat d'ANECA, sobre 21 possibles (<http://epuc.cchs.csic.es/resh/>).

Es continuen les gestions per incorporar la RCDA a altres índexs i bases de dades.

El dia 9 de febrer de 2012, a les 17.00 hores, a la Sala de Juntes es va fer una reunió presencial del Consell de Redacció de la Revista Catalana de Dret Ambiental.

2.8. Assistència a Congressos i estades de recerca

- Juan Ramon Fallada va realitzar una estada al Sussex European Institute, University of Sussex, a Brighton (Regne Unit), des del 16 de gener fins al 4 de maig.

- La Dr. Susana Borràs va assistir entre el 25 i el 27 de gener del 2012 al Expert Meeting on Human Rights, Environment and Climate Change; Chateau de Bossey, Ginebra, Suïssa. Organitzat per CIEL – EARTHJUSTICE – FRIEDRICH EBERT STIFTUNG. .
- La Dra. Susana Borràs va participar a la jornada organitzada per ECODES a Madrid (Susana), els dies 15 i 16 de març de 2012.
- Del 12 al 16 de Juny els Drs. Pigrau, Borràs i Cardesa van assistir a la reunió del projecte EJOLT a Rio de Janeiro.
- Els Drs. Pigrau i Dra. Borràs van assistir a: *Rencontre mondiale des juristes de l'environnement pour Rio+20*, Institut de Recherche Jardin Botanique de Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brasil, 15-17 juny 2012.
- Els Drs. Pigrau, Borràs i Cardesa, van assistir en representació del CEDAT a la Conferència per al Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, *Río + 20*, Río de Janeiro, Brasil, 20-22 juny.
- Els Drs. Pigrau, Campins, Jaria i Marquès van assistir a: *Global Environment Law at a Crossroad, 10th IUCN Academy of Environmental Law Colloquium* – University of Maryland, Baltimore, Estados Unidos, 1-5 de juliol de 2012. El Dr. Jaria va intervenir en la sessió de cloenda.
- El Dr. Jordi Jaria va assistir del 15 al 20 de juliol al *54 Congreso Internacional de Americanistas. Construyendo Diálogos en las Américas*. Viena. Va presentar la Comunicació: “La Constitución boliviana de 2009: ¿una experiencia de sincretismo constitucional?”
- El dia 8 d'octubre, fins al 10 de desembre, Marcos Javier Ríos Angulo va participar al Programa d'Antropologia Jurídica de la Facultat de Dret de la Universitat de Xile, a Santiago de Xile.

3. Transferència

3.1. Projectes o contractes finançats de transferència en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins

- Ajuntament de Reus. "Redacció del Pla Estratègic i Agenda 21 de Reus". Durada 2009-2012. Direcció: Antoni Terceño Gómez, Antoni Pigrau Solé. Coordinació Tècnica: Josep Ramon Fuentes Gasó, Alfonso González Bondia. Hi participen diversos membres del CEDAT.
- Ajuntament de Tortosa. "Ordenança municipal de medi ambient". Durada: 2010-2012. Investigadors responsables: Josep Ramon Fuentes Gasó - Antoni Pigrau Solé. Hi participen diversos membres del CEDAT.
- Consorci d'Aigües de Tarragona. "Dictamen sobre la compensació de crèdits i de deutes" 2012. Investigador responsable: Josep Ramon Fuentes Gasó.

3.2. Conferències, cursos i seminaris impartits per membres del CEDAT, en l'àmbit del dret ambiental o en temes afins

- BORRÀS PENTINAT, S., Curs sobre l'accés a la informació ambiental: un dret bàsic per exercir en el canvi de la transformació. Ponència sobre "*L'accés a la informació pública. Legislació internacional, europea, espanyola i catalana. Aproximació i conceptes generals*". 22 octubre. ADENC, Departament de Territori i sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.
- BORRÀS PENTINAT, S., Diplomatura en gestió tècnica i jurídica del medi ambient. Impartició de 4 hores en la sessió "*Introducció al Dret Internacional del Medi ambient i al Dret ambiental de la Unió Europea*".
- CASADO CASADO, L., Ponència "L'accés a la informació ambiental a l'Estat: la llei 27/2006. Casos pràctics de l'accés a la informació ambiental i jurisprudència", al Curs "L'accés a la informació ambiental: un dret bàsic per exercir en el camí de la transformació", organitzat per l'Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura (ADENC), amb el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Sabadell, 24 d'octubre de 2012.
- DE LA VARGA PASTOR, Aitana, conferència titulada: "El derecho a un medio ambiente adecuado desde la perspectiva europea: España y Catalunya", a la *Catedra abierta permanente en actualidad sociojurídica*, organitzada per la *Facultad de Ciencias Jurídicas y Sociales, Departamento de Jurídicas, Oficina de Postgrados en Derecho, el Centro de Investigaciones Sociojurídicas (CIS) y la Revista Jurídicas de la Universidad de Caldas*, 24 de agost de 2012.

3.3. Clínica Jurídica Ambiental

La Clínica Jurídica Ambiental del CEDAT ha estat esmentada expressament com a pionera a Espanya, en la prestigiosa publicació *The Global Clinical Movement. Educating Lawyers for Social Justice*, Francis S. Bloch (Ed), Oxford University Press, New York, 2011, en el capítol dedicat a "The Bologna Process and the Future of Clinical Education in Europe".

A part dels casos descrits en l'apartat 1.1.3.2.4, la Clínica ha realitzat les activitats següents.
Participació en activitats i xarxes vinculades al mètode clínic:

- ICE: AJUTS D'INNOVACIÓ DOCENT 2010. "**Xarxa d'Innovació Docent**", (B01). Dra. Aitana de la Varga Pastor (Coordinadora). 2010-2012. Hi participen, també la Dra. Maria Marquès i el Dr. Víctor Merino. 2010-2012. És una xarxa centrada en la metodologia d'aprenentatge-servei. De l'1 al 10 d'octubre la Dra. Aitana de la Varga i la Dra.

Maria Marquès varen presentar la Clínica Jurídica Ambiental, a la Universitat d'Ottawa, Canadà, en el marc del viatge que faran en relació amb la xarxa d'innovació docent, a la que pertanyen.

- European Network for Clinical Legal Education Meeting. Torino (Itàlia), 1 i 2 de juny de 2012. Participació: Marquès, M.
- La Dra. Maria Marquès es va reunir amb la Sra. Wendy Jacobs, directora de la Environmental Law and Policy Clinic i el Sr. Todd D. Rakoff, professor of administrative Law, a la Universitat de Harvard, els dies 27 i 28 de juny de 2012.
- Pre-Colloquium Workshop: Environmental Law Clinics (10th Annual Colloquium of the IUCN Academy of Environmental Law "Global Environmental Law at a Crossroads"). IUCN Academy of Environmental Law. Baltimore (USA), 1 de juliol de 2012. Ponència i coordinació de panell: Marquès, M., "Global Models of Environmental Law Clinics"
- III Encuentro de la Red Universitaria de Aprendizaje Servicio (2012). Organitza: Xarxa ApS(U). Barcelona, 4 i 5 de juliol de 2012. Comunicació: De la Varga, A., Merino, V., "Aprentatge Servei a través de la Clínica Jurídica Ambiental de la URV"
- La Dra. Maria Marquès va participar en el *III Seminario sobre Clínica Jurídica* de la Facultat de Dret de la Universitat de València: *La Clínica Jurídica per la Justícia Social*. Universitat de València, 16 d'octubre de 2012. Participació en taula rodona: Marquès, M., "Clínica Jurídica y Responsabilidad social: Juristas para el futuro"

4. Cooperació

4.1 Projectes

"Acompanyament i assistència jurídica a comunitats afectades pel conflicte miner a Caldas, Colòmbia". Projecte entre el Centre de Cooperació al desenvolupament 'URV Solidària' i el Centre d'Investigacions Sociojurídiques (CIS) de la Universitat de Caldas. Hi participen els professors Antoni Pigrau, Alfonso González, Susana Borràs i Aitana de la Varga Pastor i tres estudiants del màster universitari de Dret Ambiental: Natalia Marulanda, Juan Claudio Arenas y Paola Díaz. Aitana de la Varga, Natalia Marulanda i Juan Claudio Arenas han fet una estada a la zona objecte de l'acció durant el mes d'agost del 2012.

4.2 Altres activitats

Les alumnes del Màster de Dret Ambiental Alba Alonso, Alba Cedó, Beatriz Felipe i Natalia Marulanda han coordinat l'elaboració d'una exposició relativa al projecte de cooperació desenvolupat pel CEDAT i ESF a Orellana (Equador), que duu com a títol "Amazònia equatoriana: paradís verd, futur negre?".

L'exposició s'ha presentat l'abril de 2012 al CRAI del Campus Catalunya de la URV (11 d'abril-14 abril- 2 de maig de 2012). Després ha estat exposada a la Biblioteca Central Xavier Amorós, Reus (2-11 de maig de 2012); a l'Ajuntament de la Torre de Fontaubella (3-5 d'agost de 2012); i al Concert "20 Anys d'enginyeria sense fronteres" a l'Espai jove "La palmera", Tarragona (24 de novembre de 2012).

S'han fet xerrades sobre el projecte en tots els casos amb excepció de la localitat de la Torre de Fontaubella.

També s'ha fet una xerrada sobre el projecte el 16 de juny de 2012 a *Lo Maset, Assemblée Popular*, Deltebre.

Construint una societat postpetrolera

La Constitució Equatoriana reconeix que "La naturalesa o Pacha Mama, en els seus espais i en la vida, té dret que es respecti i integració a la vida social i ambiental i recuperació dels seus cicles vital, ecològic, funcional i processal evolutiu".

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Entre la voluntat política expressada en la Constitució i l'interès a la dependència econòmica del país a l'exploració de petroli.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

A les comunitats del flu Negro (subflot del flu Amazonia) es desenvolupen diversos projectes de cooperació per part de diferents organitzacions, per tal d'aconseguir una major dependència de les activitats.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Amazonia equatoriana

Paradis verd. futur negre?

Una experiència...
d'aprenentatge mutu.

L'any de 2011, un equip de les escoles de la URV van desenvolupar un projecte de cooperació del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i l'Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres (ESF) amb la col·laboració del Centre de Cooperació al Desenvolupament "URV Solikita" a Cretana, província de l'Amazonia equatoriana.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Amb aquesta exposició es pretén mostrar l'experiència de les escoles, donant a conèixer les grans riqueses amb les quals compta l'Equador.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Ahora, es vol alertar dels perills que amenacen l'Amazonia, posant especial èmfasi en la indústria extractiva.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

País multicultural i plurinacional

la Serra

A l'Equador conviuen una gran diversitat de cultures, composta per diferents comunitats, pobles i nacionalitats, com els aïllamentarins, els colons i les comunitats andegues, basques o d'elles entre les seves principals etnies ètniques econòmiques, polítiques i històriques.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

El poble Otavalo, conegut per la seva diversitat, els seus sabers tradicionals i pel comerç de tèxtils, ha desenvolupat una font d'ingressos important que li ha permès canviar independentment respecte de les activitats extractives.

La Llucerna de Culochoo, sagrada pels habitants de la regió, ve aigua a l'interior del coniler del Volcà Cotacachi (Ecuador equatoriana) a una altura de més de 3000 m, sobre el nivell del mar.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

La Llucerna de Culochoo, sagrada pels habitants de la regió, ve aigua a l'interior del coniler del Volcà Cotacachi (Ecuador equatoriana) a una altura de més de 3000 m, sobre el nivell del mar.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Alexander von Humboldt feren una descripció de la situació equatoriana, dient: "Els equatorians són éssers rars i únics; dormen tranquil·lament de nits i aquests violacions, niuen pobres enriquit i reconstruïbles riqueses i s'alegren amb música trista..."

Biodiversitat

Riquesa protegida?

Equador posseeix una gran riquesa i biodiversitat d'espècies animals i vegetals, insulars i endèmiques.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Les Illes Galapagos i l'Amazonia són dues de les grans riqueses amb les quals compta el país.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

Atenir que les Illes Galapagos són gestionades i tractades amb un gran respecte, i l'Amazonia equatoriana no ha tingut la mateixa sort i les tendències no produeixen en de bé, ja que, en el seu dia s'obliga pacíficament petrolífers.

Quilichico
Milla, Ecuador
Marta Horta

ANNEX I

REGLAMENT DEL CENTRE D'ESTUDIS DE DRET AMBIENTAL DE TARRAGONA ALCALDE PERE LLORET, DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Preàmbul

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) és un projecte que implica l'Ajuntament de Tarragona, l'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona (EMATSA), l'Empresa Municipal de Transports de Tarragona (EMT) i la Universitat Rovira i Virgili (URV). El 23 de maig de 2007 es va signar el Conveni de creació d'un Centre que té com a finalitats l'organització d'activitats de formació, de recerca, de transferència de coneixements i de sensibilització i creació d'opinió en el camp del dret ambiental.

El Centre, que s'integra en l'estructura de la Universitat Rovira i Virgili duu el nom d'Alcalde Pere Lloret, com a reconegut jurista i alcalde tarragoní que fou, a fi de reconèixer la seva defensa dels principis democràtics i dels valors humans en el govern de la ciutat de Tarragona. Els objectius del CEDAT són la generació i la socialització del coneixement en l'àmbit del dret ambiental.

Per això i a proposta dels investigadors implicats, el Consell de Govern en sessió de juliol de 2008 va aprovar iniciar el procés de constitució del CEDAT com a centre de recerca de la URV. Aquest procés culmina amb l'aprovació del Pla estratègic i el Reglament del CEDAT, formalitzats en el Consell de Govern, en sessió de 30 d'abril de 2009.

L'Article 127.1 de l'Estatut de la URV disposa que "La Universitat pot crear, en els àmbits que consideri apropiats, altres centres dedicats a la investigació, sens perjudici dels instituts universitaris de recerca." I l'apartat 2 del mateix Article diu que "Aquests centres poden ser: a) Propis de la Universitat Rovira i Virgili. b) Compartits, amb la participació d'una universitat o més d'una, soles o amb altres entitats públiques o privades, mitjançant un conveni o altres formes de cooperació. c) Vinculats a la Universitat Rovira i Virgili, mitjançant un conveni, quan la titularitat és d'una altra entitat pública o privada, incloses les empreses de base científica, tecnològica o artística que hagin sorgit de l'activitat universitària."

En aquest marc, el CEDAT és un Centre compartit entre la URV i altres entitats, creat mitjançant un Conveni, a l'empara de l'article 127 de l'Estatut de la URV, en la modalitat prevista en l'apartat 2.b. El CEDAT té doncs el reconeixement com a centre de recerca de la Universitat Rovira i Virgili.

Des del punt de vista de l'estructura administrativa, el CEDAT queda sota el paraigües del Departament de Dret Públic. D'acord amb les normes aplicables, els Instituts i Centres de Recerca propis de la URV han de dotar-se d'un Reglament de funcionament intern.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1 - Denominació i règim jurídic

- a) El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) és una estructura de recerca pròpia de la URV d'acord amb allò que preveu l'article 127.2.b de l'Estatut de la Universitat Rovira i Virgili. Es configura com un centre virtual que no modifica l'adscripció del personal docent i investigador o el personal d'administració i serveis als departaments.
- b) El CEDAT es regeix:
  1. Per la legislació vigent que sigui d'aplicació;
  2. Per l'Estatut de la URV;
  3. Per la normativa de la URV reguladora dels centres de Recerca i altres normatives de desenvolupament adoptades o que es puguin adoptar pels òrgans competents de la URV que els puguin afectar.
  4. Per les disposicions d'aquest Reglament intern i altres normes que es desenvolupin sempre que no envaeixin l'àmbit competencial d'un altre òrgan o administració.

Article 2 - Objectius i activitats

- a) L'objectiu del CEDAT és la generació i la socialització del coneixement en l'àmbit del dret ambiental, sobre la base del compromís pel desenvolupament sostenible.
- b) Per a l'assoliment d'aquest objectiu i en exercici de les funcions que li són pròpies, el CEDAT realitzarà les activitats següents:
  1. Desenvolupar projectes de recerca i difondre els seus resultats mitjançant l'edició i la participació en publicacions i l'organització i la participació en congressos, col·loquis i seminaris científics;
  2. Participar en l'organització i impartir estudis de postgrau, doctorat i altres cursos d'especialització i d'actualització professional en l'àmbit de les seves competències d'acord amb la normativa vigent.
  3. Dur a terme treballs científics i tècnics i canalitzar la transferència dels resultats a persones físiques i entitats públiques o privades en el marc de la legislació vigent, amb especial atenció a les qüestions d'interès per a la ciutat de Tarragona i el Camp de Tarragona.
  4. Desenvolupar activitats de divulgació científica i de prestació de serveis pro bono en l'àmbit del dret ambiental, mitjançant la formació, l'elaboració d'estudis o l'assessorament

Article 3 – Composició i recursos

1. El CEDAT podrà comptar amb els recursos humans, materials i de gestió assignats pels departaments als grups de recerca que l'integren, així com investigadors externs quan col·laborin activament en les activitats del CEDAT.
2. En el moment de constitució del CEDAT, s'hi integren les persones que es relacionen en la disposició adicional.
3. La vinculació de nous membres al Centre, a proposta del director o la directora, ha de ser acordada pel Consell de Direcció.
4. En el cas dels investigadors, per poder ser membre del Centre, un investigador ha d'acreditar, en els darrers 5 anys, una producció equivalent a la que atorga la qualificació d'investigador actiu a la URV.
5. Es poden vincular temporalment al CEDAT persones procedents d'altres universitats i/o institucions públiques o privades mitjançant un conveni de col·laboració que ha de definir les persones que es vinculin, la durada i, les condicions de la seva vinculació.
6. La desvinculació de membres del Centre a proposta del director o la directora o de la persona interessada, ha de ser acordada pel Consell de Direcció del Centre.
7. El director o la directora ha de mantenir actualitzada la relació dels membres del CEDAT.

Capítol II. Organització

Article 4 – Estructura del CEDAT

1. El CEDAT té els òrgans de govern i gestió següents:
  - o el Director o Directora,
  - o el Consell de Direcció,
  - o la Comissió de Seguiment

2. El CEDAT té un Consell Assessor.

Article 5 - El director o la directora del CEDAT

1. El director o la directora del CEDAT és proposat o proposada de comú acord per les parts en el Conveni, mitjançant la Comissió de Seguiment, entre els professors i professores del Departament de Dret Públic de la URV, a proposta del Consell de Direcció.
  - b) El director o la directora és nomenat o nomenada pel rector o rectora de la URV, per un mandat de tres anys, renovable per períodes d'igual durada. El director o la directora pot ser cessat o cessada en qualsevol moment pel rector o la rectora de la URV, a proposta de les Parts en el conveni de creació a través de la Comissió de Seguiment.
  - c) Són funcions del director o la directora:

- 1) Representar el Centre, dirigir-lo i realitzar la gestió ordinària.
  - 2) Proposar als òrgans competents la contractació dels recursos humans propis.
  - 3) Desenvolupar el programa d'accions aprovat pel Consell de Direcció.
  - 4) Signar els contractes programes que es puguin establir entre el Centre de Recerca i la URV.
  - 5) Convocar i presidir les reunions del Consell de Direcció.
  - 6) Autoritzar les despeses del CEDAT
  - 7) Trametre anualment al vicerector competent les modificacions que s'hagin pogut produir en la relació dels membres del CEDAT.
  - 8) Totes les altres funcions que li atribueixi aquest Reglament i aquelles altres relatives a la direcció de la gestió ordinària del CEDAT que aquest Reglament no atribueixi al Consell de Direcció.
- d) Quan el volum d'activitat del Centre ho requereixi el director o la directora podrà designar un coordinador o coordinadora que l'assisteixi en la gestió de les activitats del CEDAT.

Article 6 - El Consell de Direcció

- El Consell de Direcció, presidit pel director o la directora, està format per un nombre no inferior a set investigadors amb grau de doctor, entre els investigadors de la URV vinculats al CEDAT, un representant dels investigadors en formació que desenvolupin la seva activitat de recerca al CEDAT i un membre del personal tècnic de suport vinculat al CEDAT. Tots ells són designats pel director o directora.
- El membre del personal tècnic de suport farà les funcions de secretari o secretària encarregat/ada d'elaborar les actes de les reunions del Consell de Direcció.
- Són competències del Consell de Direcció:
  - a) Elaborar i garantir el desenvolupament del pla estratègic del CEDAT, així com la seva revisió.
  - b) Aprovar el pressupost anual del CEDAT.
  - c) Aprovar les línies de recerca i la programació d'activitats del CEDAT.
  - d) Aprovar la memòria anual d'activitats del CEDAT.
  - e) Elaborar el Reglament del CEDAT i les seves possibles modificacions, i elevar-lo al Consell de Govern per a la seva aprovació.
  - f) Acordar la vinculació i desvinculació dels membres del CEDAT.
  - g) Aprovar la proposta dels contractes-programa que eventualment es puguin establir amb la URV.
  - h) Avaluar i autoritzar els projectes de transferència que es desenvolupin des del CEDAT.
  - i) Aprovar les accions formatives en les que participi el CEDAT.

- El Consell es reuneix en sessió ordinària, com a mínim una vegada al mes, i en sessió extraordinària sempre que el seu director ho cregui oportú per iniciativa pròpia, o a petició d'una tercera part dels seus membres. Les convocatòries s'han de fer per escrit, amb l'ordre del dia corresponent, amb una antelació mínima de quaranta vuit hores. No es poden prendre acords vàlids respecte de nous assumptes no inclosos en l'ordre del dia, llevat que a la reunió hi siguin presents tots els membres del Consell i s'aprovi la seva inclusió amb el vot favorable de la majoria.
- Per a la vàlida constitució del Consell de Direcció en primera convocatòria és necessària, com a mínim, la presència de la meitat més un dels membres del Consell, a més a més de la del president o presidenta i del secretari o secretària, o les persones que els substitueixin. En segona convocatòria, que es realitzarà mitja hora després de la primera, el Consell de Direcció quedarà vàlidament constituït si hi són presents, a més a més del president o presidenta i del secretari o secretària o les persones que els substitueixin, un terç dels seus membres. Els acords seran adoptats per majoria simple dels membres que es trobin presents en el moment de la votació. En supòsits d'empat, el vot del director té valor diriment.
- Per a l'adopció d'acords sobre la modificació del Reglament, l'aprovació del pressupost i de la memòria caldrà el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del Consell.

Article 7 – La Comissió de Seguiment

- 1- La Comissió de Seguiment del CEDAT està formada per vuit persones; quatre en representació de la URV i quatre més, en representació de les altres parts en el Conveni de creació, d'acord amb el que estableix el mateix Conveni.
- 2- La Comissió de Seguiment ha de vetllar per l'acompliment del Conveni de creació del CEDAT i fer el seguiment de les activitats del CEDAT mitjançant la memòria anual i el programa d'activitats. Es reuneix, com a mínim, una vegada a l'any.
- 3- El rector de la URV convoca les reunions de la Comissió. El rector de la URV i l'Alcalde de Tarragona, o les persones a qui designin comparteixen la presidència de la Comissió.

Article 8 - El Consell Assessor

- 1- El Consell Assessor del CEDAT està format per experts reconeguts en l'àmbit jurídic i/o ambiental, proposats pel Director o la Directora, d'acord amb les parts en el Conveni de creació del CEDAT.
- 2- El/la Director/a pot sotmetre a la consideració del Consell Assessor les qüestions que consideri oportunes.

Capítol III. Règim econòmic

Article 9 - Gestió econòmica

- Les despeses del Centre de Recerca han de ser autoritzades pel seu director o directora.
- La gestió econòmica depèn directament del CEDAT i a efectes administratius es du a terme des del Departament de Dret Públic.

- Tots els projectes de recerca o de transferència relatius al dret ambiental en que el responsable o Investigador Principal sigui un membre del Centre vinculat a la URV, es gestionaran al CEDAT des del Departament de Dret Públic.
- La part d'overheads corresponent a Departaments de projectes de recerca i transferència obtinguts pel CEDAT seran distribuïts entre els departaments participants en el projecte de manera proporcional al nombre d'investigadors de cadascun dels departaments.

Article 10 - Drets de propietat intel·lectual i/o industrial

- Les patents, models d'utilitat, creacions intel·lectuals o qualsevol altre tipus de drets derivats de l'activitat desenvolupada pels membres del CEDAT vinculats a la URV en l'àmbit del dret ambiental són de titularitat de la URV. En tot cas, aquest fet no afectarà a la condició d'autors.
- En totes les publicacions, documents i materials que es generin amb motiu de l'activitat del Centre i en la participació en conferències, cursos o congressos, en l'àmbit del dret ambiental, els investigadors de la URV han d'identificar la pertinença al CEDAT, al Departament al qual pertanyen i a la URV.

Disposició addicional

A l'entrada en vigor d'aquest Reglament resten vinculades al CEDAT les persones següents:

Investigadors propis de la URV

- Dr. Adolf Barceló Barceló
- Dra. Susana Borràs Pentinat
- Dr. Santiago José Castellà Surribas
- Dra. Lucía Casado Casado
- Dr. Josep Ramon Fuentes Gasó
- Dra. Àngels Galiana Saura
- Dr. Alfons González Bondia
- Dr. Jordi Jaria Manzano
- Dr. Antoni Maria Jordà Fernández
- Dra. Maria Marquès Banqué
- Dra. Anna Pallarès Serrano
- Dr. Antoni Pigrau Solé
- Dr. Miquel Àngel Purcalla Bonilla

- Dr. Gonzalo Quintero Olivares
- Sra. Laura Roman Martín
- Dr. Mario Ruiz Sanz
- Dr. Josep Maria Sabaté Vidal
- Dra. Núria Torres Rosell
- Dr. Jaume Vernet Llobet

Investigadors en formació

- Sra. Aitana de la Varga Pastor
- Sr. Oliver Klein, Becari
- Sr. Alberto Olivares, Becari
- Personal tècnic de suport
- Sra. Mercè Figueras Saludes

Investigadors externs a la URV

- Universitat de Barcelona
- Dra. Mar Campins Eritja.
- Sra. Neus Oliveras Jané (URV en comissió de serveis a la UB)

Universidad del País Vasco

- Dra. Blanca Lozano Cutanda

Universitat Autònoma de Barcelona

- Dr. Joan Baucells Lladós (URV en comissió de serveis a la UAB)
- Dra. Judith Gifreu Font
- Dra. Marta Franch Seguer
- Dra. Isabel Pont Castejón

Universitat Jaume I de Castelló

- Dr. José Luís Blasco Díaz

Universidad de Granada

- Dra. Teresa Fajardo del Castillo

Universidad de Cádiz

- Dra. Esther Hava García
- Universidade de Santiago de Compostela
- Dra. Alba Nogueira López

Disposició final

Aquest Reglament entrarà en vigor el mateix dia de la seva aprovació pel Consell de Govern.

ANNEX II

ALTRES PUBLICACIONS DELS MEMBRES DEL CEDAT

1. Llibres dirigits, coordinats o editats

- ANTONI PIGRAU SOLÉ Y SIMONA FRAUDATARIO (Compiladores), *Colombia entre guerra y derecho. Implicaciones de una sentencia del Tribunal Permanente de los Pueblos*, Desde Abajo, Bogotá, Colombia, 2012.
- FUENTES GASÓ, J. R., GIFREU FONT, J. i CASADO CASADO, L. (coords.), *Estructuras administrativas y racionalización del gasto público. Problemas actuales de la expropiación forzosa. La reforma de los entes locales en Italia en el contexto de la crisis económica*, Instituto Nacional de Administración Pública, Madrid, 2012. ISBN: 9788470888120.
- FUENTES GASÓ, J. R., GIFREU FONT, J. (Dir.), *Esquemas de procedimiento administrativo*, tomo IX, Tirant lo Blanch, 2a. ed., 2012.
- GIFREU FONT, J., *Llei de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya*, València, Tirant lo Blanch, 2012, ISBN: 978-84-9033-213-9.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A. (DIR.), *La termita Bolkestein. Mercado único vs. derechos ciudadanos*, Civitas, Madrid, 2012. ISBN: 978-84-470-3845-9.
- PIGRAU SOLÉ, A. – TEXIER, P. – IPPOLITO, F., *Colombia: Una situación a la medida de la Corte Penal Internacional*, en *Colombia entre guerra y derecho. Implicaciones de una sentencia del Tribunal Permanente de los Pueblos*, Antoni Pigrau Solé y Simona Fraudatario editores, Desde Abajo, Bogotá, 2012.
- J. RENYER I ALIMBAU J.R. FUENTES I GASÓ, J.I. SOTO VALLE, X. FORCADELL I ESTELLER, *Estudis per a una Llei de Governos Locals de Catalunya 2007-2011, Document de bases per a la elaboració d'un avantprojecte de Llei de Governos Locals de Catalunya*, València, Tirant lo Blanc, pp.61-243; ISBN: 978-84-9004-083-6, 2011.

2. Monografies

- FALLADA GARCÍA-VALLE, J.R., *Las políticas del racismo. Eficiencia y discriminación racial*. Disponible a TDX [lliure accés] <http://www.tdx.cat/handle/10803/84037>.
- LA SPINA, E.; MERINO SANCHO, V.M., *Limitando derechos: la reagrupación familiar y el asilo por violencia de género*. Cuadernos de la Cátedra de Democracia y Derechos Humanos. Universidad de Alcalá - Defensor del Pueblo. 2012. ISBN: 978-84-8138-949-4.
- MERINO SANCHO, V.M., *Mujer, inmigración y violencia(s). La violencia de género sobre mujeres extranjeras en situación administrativa irregular en el ordenamiento jurídico español*. Colección E-Studis. Publicacions Digitals del Institut Universitari de Drets Humans. Universitat de València. 2012. http://www.uv.es/drets/eStudi_Merino.pdf. ISBN : 978-84-695-5388-6.
- MERINO SANCHO, V. M., *Tratamiento jurídico de las demandas de asilo por violencia contra las mujeres en el ordenamiento jurídico español: perspectivas y prospectivas*. Civitas Thomson Reuters. Pamplona. 2012. ISBN: 978-84-470-3970-8

- MERINO SANCHO, V.M.: *Mecanismos internacionales de promoción y protección de los derechos humanos de las mujeres. Especial referencia a la violencia contra las mujeres*. Colección “La Llave”, núm. 7, dirigida por Castro-Girona, Almudena. Fundación Aequitas. Consejo General del Notariado. 2012. ISBN: 978-84-695-371.
- QUINTERO OLIVARES, G., *El problema penal. La tensión entre teoría y praxis en Derecho penal*, Biblioteca Básica de Derecho Penal y Ciencias Penales, Iustel, Madrid, 2012. ISBN: 978-84-9890-193-1.

3. Capítols de Llibre

- AÑÓN ROIG, María José y MERINO SANCHO, Víctor M., “Violencia de género. Un concepto jurídico intrincado”, en *La prevención y erradicación de la violencia de género. Seis años de transformación en valores, conductas y de aplicación de la LO 1/2004, de protección integral contra los actos de violencia de género*. Martínez García, Elena (coord.). Iustel. 2012
- BLASCO DÍAZ, J.L., “Sobre el alcance de las potestades normativa y sancionadora de los municipios. Comentario a la sentencia de 30 de noviembre 2010, de la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Supremo (sección 4ª)”, en *Administración y justicia: un análisis jurisprudencial: liber amicorum Tomás-Ramón Fernández* / coord. por Eduardo García de Enterría Martínez-Carande Árbol académico, Ricardo Alonso García Civitas-Thomson Reuters, Cizur Menor, Vol. 1, 2012, ISBN 978-84-470-3877-0, págs. 727-742
- BLASCO DÍAZ, J.L., “La Administración Pública de la Generalitat Valenciana”, en *Derecho Público de la Comunidad Valenciana*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2012, pp. 95-129.
- CARDESA SALZMANN, A., “El contenido jurídico de la libre circulación de personas en el Mercosur: balance y perspectivas”, in GOIZUETA VÉRTIZ, J., GÓMEZ FERNÁNDEZ, I. & GONZÁLEZ PASCUAL, M.I. (eds.), *La libre circulación de personas en los sistemas de integración económica: modelos comparados Unión Europea, Mercosur y Comunidad Andina de Naciones* (Thomson-Aranzadi 2012) 163-185.
- CASADO CASADO, L., FUENTES GASÓ, J. R., “Algunas reflexiones en torno a la composición del Jurado de Expropiación de Catalunya”, en FUENTES GASÓ, J. R., GIFREU FONT, G. i CASADO CASADO, L. (coords.), *Estructuras administrativas y racionalización del gasto público. Problemas actuales de la expropiación forzosa. La reforma de los entes locales en Italia en el contexto de la crisis económica*, Instituto Nacional de Administración Pública, Madrid, 2012. ISBN: 9788470888120.
- CASTELLÀ SURRIBAS, S.J., “Article 18 to 23. Final provisions”, en *Shaping language rights: commentary on the European Charter for Regional or Minority Languages in light of the Committee of Experts' evaluation* / coord. por Alba Nogueira López, Eduardo Javier Ruiz Vieytez, Iñigo Urrutia Libarona; Ralf-René Weingärtner (pr.), 2012, ISBN 978-92-871-7216-7, págs. 535-551.
- FABRA VALLS, Modesto J., y BLASCO DÍAZ, José Luis, “El desarrollo de la administración electrónica en España y su configuración legal”, en *Diálogos Jurídicos España-México III*, Servei de Publicacions de la Universitat Jaume I, Castellón, 2011, pp. 107-145.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., “El programa de Estocolmo: Últimos desarrollos de la política europea de libertad, seguridad y justicia”, en Miguel Angel Acosta Sánchez, Michel Remi Njiki; José Alejandro del Valle Gálvez (dir.), *Inmigración, seguridad y fronteras: Problemáticas de España, Marruecos y la Unión Europea en el área del Estrecho*, 2012, Dykinson, ISBN 978-84-9031-

- 046-5, págs. 153-174.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T, "Inmigración y cooperación al desarrollo en la Unión Europea", en José Martín y Pérez de Nanclares (Coord.), *La dimensión exterior del espacio de libertad, seguridad y justicia de la Unión Europea*, 2012, IUSTEL, ISBN 978-84-9890-200-6, págs. 409-431.
- FUENTES GASÓ, J.R., RODRÍGUEZ BEAS, M., "La innovación administrativa en la gestión de proyectos estratégicos locales. El caso del Consorcio del Centro Recreativo Turístico como elemento singular de dinamización territorial y de modelo de superación de conflictos", en *Lecciones sobre Turismo. El reto de reinventar los destinos*. Edición a cargo de Salvador Anton Clavé, Planeta, 2012, pp. 79-94. (També edició catalana)
- GALIANA SAURA, Á., "Propuestas de desarrollo de la legislación antidiscriminatoria racial en España a partir del análisis de las observaciones de organismos internacionales", en José García Añón y Mario Ruiz Sanz (eds.), *Discriminación racial y étnica: balance de la aplicación y eficacia de las garantías normativas*, Colección "Derechos Humanos", Valencia, Tirant lo blanc-Servei de Publicacions de la Universitat de València, 2012 ISBN: 978-84-9004-606-7.
- HUICI SANCHO, L., "La interpretación del principio de autonomía institucional por el Tribunal de Justicia de la Unión Europea: incidencia en la autonomía regional y local. La administración autonómica y el Tratado de Lisboa / Andreu Olesti Rayo (aut.), 2012, ISBN 978-84-9033-359-4, págs. 223-252
- JARIA MANZANO, J., "Los derechos de la persona en sociedad", Miguel A. APARICIO PÉREZ (ed.), M. A. APARICIO PÉREZ, M. BARCELÓ SERRAMALERA (coords.), *Manual de Derecho Constitucional*, Atelier, Barcelona, 2012, pp. 717-743 (amb M. BARCELÓ SERRAMALERA).
- LOZANO CUTANDA, L. Principio de "standstill" versus discrecionalidad administrativa, sentencia del Tribunal Supremo de 13 de junio (recurso de casación nº 4045/2009, ponente: María del Pilar Teso Gamella). Administración y justicia: un análisis jurisprudencial : liber amicorum Tomás-Ramón Fernández / coord. por GARCIA DE ENTERRÍA MARTÍNEZ-CARANDE E. , ALONSO GARCIA, R. Vol. 1, 2012, ISBN 978-84-470-3877-0, págs. 1545-1574
- MERINO SANCHO, V.M., "La tipificación de los delitos internacionales de género como conditio sine qua non para la igualdad en derechos" en *Cidadania Plural e diversidade: A construção do princípio fundamental da igualdade nas diferenças*. Ferraz, Carolina, Salomao, Glauber y Newton, Paulla (coord.). Editorial Verbo Jurídico - Brasil. 2012, pp. 113-126. ISBN: 978-85-61996-65-9.
- MERINO SANCHO, V.M., "La violencia de género como acto persecutorio en el derecho de asilo tras la reforma de la ley 12/2009. Una reforma inconclusa" en F.J. García Castaño y N. Kressova (Coords). *Actas del I Congreso Internacional sobre migraciones en Andalucía*. Instituto de Migraciones. Granada. 2011, pp. 2169 - 2178. <http://migraciones.ugr.es/congreso2011/libroacta/>. ISBN: 978-84-921390-3-3.
- MERINO SANCHO, V.M., "Violencia contra las mujeres en la justicia internacional", en *Historia General de los Derechos Humanos del Siglo XX*, Peces-Barba, Gregorio et alía (ed.). Editorial Dykinson - Instituto de Derechos Humanos Bartolomé de las Casas. 2012. (en prensa).
- MERINO SANCHO, V.M., "Secuencias (y consecuencias) de la regulación jurídica en el derecho penal internacional de la violencia contra las mujeres en tiempos de conflictos armados", en. Derecho penal internacional y memoria histórica: desafíos del pasado y

- retos del futuro / coord. por Gabriel Ignacio Anitua, Agustina Iglesias Skulj, José Antonio Ramos Vázquez, Mónica Zapico Barbeito, 2012, ISBN 978-987-1769-13-1, págs. 95-115
- NOGUEIRA LÓPEZ, A. "La Administración comprobadora: defensa de los intereses generales y desarrollo de las garantías de los ciudadanos" en NOGUEIRA LÓPEZ, A. (DIR.), *La termita Bolkestein. Mercado único vs. derechos ciudadanos*, Civitas, Madrid, 2012, pag. 99-127
  - NOGUEIRA LÓPEZ, A, ARIAS MARTÍNEZ, "Blindar el Estado Social. Una mejora regulatoria para un tiempo de crisis", en FUENTES I GASÓ, GIFREU I FONT, CASADO CASADO, *Estructuras administrativas y racionalización del gasto público. Problemas actuales de la expropiación forzosa. La reforma de los entes locales en el contexto de crisis económica*, INAP, 2012, p.275-285.
  - NOGUEIRA LÓPEZ, A., "Too big to fail": intervención y mercado en la aproximación europea a la crisis financiera", en REBOLLO PUIG,M. (dir.), *La regulación económica. En especial la regulación bancaria*, Iustel, 2012, p. 409-419
  - NOGUEIRA LÓPEZ, A., "Living on borrowed time: Bilingual law teaching in Galicia, or the urgent need to recover prestige", en ARZOZ,X. (dir.) *Bilingual Higher Education in the Legal Context Group Rights, State Policies and Globalisation*, Koninklijke Brill NV, Leiden-Boston, 2012, ISBN 978 90 04 20925 1, p.193-214
  - NOGUEIRA LÓPEZ, A., "Crisis económica y cambios estructurales en el régimen de ejercicio de actividades ¿Reactivación económica o pretexto desregulador?", en BLASCO ESTEVE, A., *El Derecho Público de la crisis económica transparencia y sector público hacia un nuevo derecho administrativo*, INAP 2012, 121-191.
  - NOGUEIRA LÓPEZ, A. "Cambio de paradigma en el control administrativo de actividades y derechos lingüísticos". Drets lingüístics, de debò?: Els drets lingüístics en les actuacions administratives i en determinades activitats supervisades per les administracions : seminari, Barcelona, 2 de desembre de 2011 / coord. por Antoni Milian i Massana, 2012, ISBN 978-84-393-8927-9, págs. 11-36
  - PIGRAU SOLÉ A., "La situación en Colombia y la jurisdicción de la Corte Penal Internacional", en *Estudios de derecho internacional y de derecho europeo en homenaje al profesor Manuel Pérez González* / coord. por Mariano J. Aznar Gómez; Jorge Cardona Llorens (ed. lit.), Jorge Antonio Pueyo Losa (ed. lit.), José Luis Rodríguez-Villasante y Prieto (ed. lit.), José Manuel Sobrino Heredia (ed. lit.), Manuel Pérez Gómez (hom.), Vol. 1, 2012 (Tomo I), Valencia, Tirant lo Blanch, 2011, ISBN 9788490047897, págs. 939-968.
  - QUINTERO OLIVARES, G., "La política penal contra la corrupción: los últimos pasos", en *Garantías Penales, en Argentina, España y sus sistemas de inserción regional*, dir.por García Rivas y Riquert, Ediar,Buenos Aires, 2011.ISBN: 950-574-273-8
  - QUINTERO OLIVARES, G., "La libertad y otros problemas en el derecho penal y en el proceso penal: hacia la unión metodológica entre el derecho penal y el derecho procesal penal", en *Temas Actuales de Derecho Procesal y Derecho Penal*, CASTILLEJO MANZANARES, R./ (dir.); 2012, Editorial La Ley, 2012. ISBN: 978-84-9020-097-1.
  - QUINTERO OLIVARES, G., "Problemas de la dimensión internacional de la lucha contra la corrupción" en *Libro Homenaje en honor del Catedrático de Derecho penal y Abogado Luis Rodríguez Ramos*, Madrid, 2012 (en prensa).

- QUINTERO OLIVARES, G., "Antinomias y contradicciones en la intervención penal en la prostitución libre", en *Prostitución: ¿hacia la legalización?*, Publicaciones de la Universitat de Lleida, coord. C.Villacampa Estiarte, Valencia, Tirant lo Blanch 2012; ISBN: 978-8490045480.
- QUINTERO OLIVARES, G., "Política criminal y reforma penal en España". Política criminal en el proceso de vertebración de España / coord. por Paz Mercedes de la Cuesta Aguado, 2012, ISBN 978-84-8102-605-4, págs. 19-28
- TORRES ROSELL, N., "Una lectura en clave reparadora de las sanciones penales: Las sanciones de cumplimiento en la comunidad", en *La Justicia restaurativa: Desarrollo y aplicaciones*, dirigido per Josep M. Tamarit Sumalla, Comares, 2012, pp. 153-182, ISBN: 9788498369687.
- VERNET LLOBET, J., "Sistemas comparados de regulación del uso oficial de las lenguas", *Constitución y Justicia Constitucional*, Barcelona, Ed. R. Esteve i Associats, 2012, pp. 306-328, ISBN 978-84-393-8834-0, Dip. Legal B-3.492-2012.
- VERNET LLOBET, J., "Las relaciones institucionales en el estado autonómico", *Manual de Derecho Constitucional* (2ª Edición), M. A. Aparicio i M. Barceló (coord.), Barcelona, Atelier, 2012, ISBN 978-84-92788-92-7, pp. 539-554.

4. Articles en revistes científiques indexades

- BAUCELLS LLADÓS, J. "Sistema de penas para el delincuente económico", *Cuadernos de Política criminal*. Número 107. II. Epoca II. octubre de 2012, pp. 143-182.
- CASADO CASADO, L., "Discriminación racial y ejercicio del derecho a la instrucción en la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos. El caso de la minoría gitana", *Revista Vasca de Administración Pública*, núm. 92, 2012, pp. 247-291.
- HAVA GARCIA, E., "Responsabilidad penal por mala praxis médica. la determinación del cuidado exigible al personal sanitario", *Revista de Derecho Penal (Argentina)*, Año 2012 – 1, pp. 77-114..
- HUICI SANCHO L. "La Unión por el Mediterráneo y sus relaciones con la Unión Europea". *Revista General de Derecho Europeo*, ISSN-e 1696-9634, Nº. 28, 2012
- JARIA MANZANO, J.; GINESTA PORTET, Xavier; MAÑÀ I MARTÍNEZ, Jordi ; OLIVERAS JANÉ, Neus i ROMÁN MARTÍN, Laura: "El 'Parlament Universitari': una experiencia interdisciplinar de simulación alrededor del Derecho y la praxis parlamentarios", *Revista de Educación y Derecho / Education and Law Review*, núm. 5, 2012: <http://revistes.ub.edu/index.php/RED/issue/view/238>, 23 pp. ()
- MERINO SANCHO, V. M., "Tensiones entre el proceso de especificación de los derechos humanos y el principio de igualdad respecto de los derechos de las mujeres en el marco internacional", en *Derechos & Libertades*, núm. 27, 2012, pp. 329 - 365.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., ARIAS MARTÍNEZ, A., "Servicios públicos y establecimiento de sueldos de gasto para la garantía del Estado social en el contexto de crisis", en *Papeles de relaciones ecosociales y cambio global*, nº 177/2012.
- PIGRAU SOLÉ A., "Las enmiendas al Estatuto de Roma de la Corte Penal Internacional", *Tiempo de Paz*, nº104, primavera 2012, pp. 58-66.
- TORRES ROSELL, N., « Contenido y fines de la pena de localización permanente", *INDRET Revista para el análisis del Derecho*, 1/2012, pp. 1-31.
- TORRES ROSELL, N., "Libertad vigilada y seguimiento continuado de penados", *Revista electrónica de Ciencia Penal y Criminología*, 2012, núm. 14, pp. 1-40.
- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., "Mujeres víctimas de trata en prisión", *Revista de Derecho penal y Criminología*, ISSN 1132-9955, Nº 8, 2012, pp. 411-494.
- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., "El nuevo régimen de ejecución de las sanciones alternativas a la prisión", *Revista de Derecho y Proceso Penal*, núm. 27, 2012, pp.1-41

5. Articles en altres revistes científiques

- JARIA MANZANO, J., "Democracias fragmentadas, control del poder y principio de responsabilidad: un nuevo constitucionalismo en la era del mercado global". *Estudios de Deusto: revista de la universidad de Deusto*. ISSN 0423-4847, Vol., 60, Nº 2, 2012 (ejemplar dedicado a: Constitución y globalización: la constitucionalización de espacios supranacionales / coord. Por María Salvador Martínez), págs. 302-322.

- LOZANO CUTANDA B., VÁZQUEZ COBOS, C., “El mecanismo extraordinario de financiación para el pago a los proveedores de las entidades locales: (Reales Decretos Leyes 4/2012 y 7/2012)”, *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7840, 2012.
- LOZANO CUTANDA, B.; ORTIZ BALLESTER, JOSEP, “¿Pueden caducar los expedientes expropiatorios?”, *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7821, 2012.
- LOZANO CUTANDA B., “Creación de un fondo estatal para atender los vencimientos de deuda de Comunidades Autónomas y evitar el default: (Real Decreto-Ley 21/2012)”, *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7903, 2012.
- LOZANO CUTANDA B., “Contratos bancarios: la responsabilidad de Caja Madrid por el caso Gescartera: una decisión salomónica”. Revista CESCO de Derecho de Consumo, ISSN-e 2254-2582, Nº. 1, 2012 (Ejemplar dedicado a: Impacto de la nueva directiva 2011/83 sobre el vigente Derecho de Consumo), págs. 128-129
- LOZANO CUTANDA B, VÁZQUEZ COBOS, C., “El mecanismo extraordinario de financiación para el pago a los proveedores de las entidades locales: (Reales Decretos Leyes 4/2012 y 7/2012). *Consultor de los ayuntamientos y de los juzgados: Revista técnica especializada en administración local y justicia municipal*, ISSN 0210-2161, Nº. 7, 2012, págs. 821-829.
- LOZANO CUTANDA B, “Nuevos modelos de gestión y posibilidad de privatización de las televisiones autonómicas: (Ley 6/2012). *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7917, 2012.
- LOZANO CUTANDA B, DE BLAS GALBETE, ANDER “Los límites del derecho sancionador del Estado como supletorio al de las Comunidades Autónomas: (sentencia 90/2012, del Tribunal Constitucional). *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7921, 2012.
- LOZANO CUTANDA B, “¿El fin de la expropiación como negocio causal?: la Sentencia del Tribunal Supremo de 10 de mayo del 2012 sobre la «operación Chamartín». *Diario La Ley*, ISSN 1138-9907, Nº 7983, 2012
- PIGRAU SOLÉ, A., Correspondents' Reports, “Spain”, *Yearbook of International Humanitarian Law 2011*, Vol. 14, T.M.C. Asser Instituut, The Netherlands, 2012. Disponible [en línea] a http://www.asser.nl/default.aspx?site_id= 28&level1 =14489 &level2 =14524&level3=15347&textid=40373

6. Altres publicacions

- FALLADA, J.R., “Technocracy inside the rule of law: challenges in the foundations of legal norms”, <http://publikationen.uni-frankfurt.de/frontdoor/index/index/docId/24934>, 2012
- HUICI SANCHO L. “La Unión por el Mediterraneo: retos de la cooperación institucionalizada en la región”. Enrique J. Martínez Pérez. *Revista de estudios europeos*, ISSN 1132-7170, Nº. 59, 2012, págs. 139-140
- JARIA MANZANO, J., Elaboració de l'Informe en relació amb la presumpta vulneració de l'autonomia universitària per part de la Llei 1/2012, de 22 de febrer, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012; de la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics; i del Reial Decret-Llei 14/2012, de 20 de abril, de mesures urgents de racionalització de la despesa pública en l'àmbit educatiu, fruit d'un encàrrec del Departament de Dret Públic de la Universitat Rovira i Virgili a petició d'una comissió de treball constituïda per acord del Claustre de la Universitat de 24 de maig de 2012

- MERINO SANCHO, V. M., "Estrategias múltiples de intervención en el uso de las TICs y la innovación docente en Derecho". La SINA, ENCARNACIÓN T VÍCTOR M. , Coordinación y planificación en los estudios de Derecho [Recurso electrónico]: 15 al 16 de septiembre 2012 : Universidad de Valladolid / Joseba Aitor Echebarria Sáenz (dir. Congr.), 2012, págs. 804-834
- NOGUEIRA LÓPEZ, A, "Education", en NOGUEIRA LÓPEZ, A. (dir.), *Shaping language rights: Commentary on the European Charter for Regional or Minority Languages in light of the Committee of Experts' evaluation*" (Council of Europe 2012).

ANNEX III

ALTRES PROJECTES DE RECERCA AMB PARTICIPACIÓ D'INVESTIGADORS DEL CEDAT

Projectes vigents durant el 2012

- Projecte competitiu "Canvi en el sistema organitzatiu de la gestió econòmica financera de la Universitat de l'Havana. Millora en la gestió universitària en base a l'intercanvi d'experiències i formació compartida". Agència Espanyola de Cooperació Internacional. Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació. (A1/035281/11). Entitats participants: Universidad de Cádiz, Universidad de La Habana, CUJAE (Cuba) 01/01/2012 a 31/12/2012 Investigador principal: José María Rodríguez-Izquierdo Gil. Hi participa Esther Hava García.
- Mòdul Jean Monnet "**European Integration and Gender**" del Jean Monnet Programme-Key Activity 1, I Lifelong Learning Programme. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (2011-2014). 200698-LLP-1-2011-ES-AJM-MO Coordinadora: Laura Román Martín.
- "**El procedimiento electoral ante las nuevas tecnologías: el voto electrónico**", Ministerio de Ciencia e Innovación (DER2010-16741), 2010-2012; Investigador responsable: Jordi Barrat Esteve.
- Ministerio de Ciencia e Innovación; "**La exigibilidad del Derecho Internacional de los Derechos Humanos en situaciones de crisis**" Ref. DER2009-10847. Des de 2010 fins el 2012. Investigador/a Principal: Jordi Bonet Pérez (Universitat de Barcelona). Hi participa la Dra. Laura Huici Sancho.
- Red de investigación **REPENSEI**, financiada en el marco de las ayudas para a consolidación e estructuración de unidades de investigación competitivas do Sistema Universitario de Galicia (2011-2012). Investigador principal: Xavier Vence Deza. Hi participa la Dra. Alba Nogueira López.
- "**Transposición de directivas y autogobierno: el desarrollo normativo del derecho de la Unión Europea en el estado autonómico**"; Institut d'Estudis Autonòmics, Generalitat de Catalunya. (Universidad del País Vasco, Universidad Autónoma de Madrid, Universidad Pompeu Fabra, Universidad de Granada, Universidad de Oviedo, Universidade de Santiago de Compostela) Duración: 01/07/2010 hasta: 30/06/2012 nº total de meses: 24. Investigador principal: Xabier Arzoz. Hi participa la Dra. Alba Nogueira López.
- Ayudas do programa de consolidación e estructuración de unidades de investigación competitivas. Modalidade grupos con potencial de crecemento (Xunta de Galicia CN 2012/078). . Investigadora Principal: Alba Nogueira López.

- “Competencias autonómicas y control administrativo en materia de prestación de servicios”, Xunta de Galicia. Programa de promoción general de la investigación (2009/PX048). Hasta 2012. Investigadora Principal: Alba Nogueira López.
- Estudio sobre una política económica alternativa para la Unión Europea, Centre Maurits Coppieters, 2/2/2011-30/9/2012, IP: Xavier Vence Deza, Participa Alba Nogueira López.
- “El tiempo de los derechos” (CONSOLIDER HURI-AGE). Ministerio de Educación y Ciencia. Secretaría de Estado de Universidades e Investigación. Secretaría General de Política Científica y Tecnológica. Programa Nacional del Proyectos de Investigación Fundamental. Plan de Investigación Científica, Desarrollo e Innovación Tecnológica 2008-2011 (Resolución de 26 de noviembre de 2007). Referencia: CONSOLIDER 2008-00007. Universitat de València. 15.12.2008-14.12.2013. Investigador principal. Fco. Javier de Lucas Martín. Hi participen el Dr. Mario Ruiz Sanz i el Dr. Víctor Merino..
- “Derecho Administrativo, transparencia e intervención económica: hacia un nuevo modelo de Administración Pública”. Ministerio de Ciencia e Innovación. Desde 01/01/2011. Investigador principal: Ricardo García Macho. Hi participa José Luís Blasco Díaz.
- “Les professions judiciaires et juridiques en Europe”, Ministère de Justice, France. Entidades participantes: Université de Bordeaux, l'Université de Belfast, l'Université de Bayreuth, Université de Rotterdam, Institut de Science Politique, Université de Cagliari, Université Jagellonne de Cracovie, Université de Bucarest y l'Université d'Athènes. 2010/2012. Investigador responsable: Prof. Marie Gautier, Université de Bordeaux. Hi participa Marta Franch Sagner.
- Comissió Europea. “Gender Violence: protocols for the protection of victims and effectiveness of protection orders. Towards an efficient implementation of Directives 2011/99/EU”. JUST / 2012/ DAP / AG 3531. Investigadora principal: Laura Román. Hi participen la Sra. Neus Oliveras, el Dr. Victor Manuel Merina, i la Dra. Núria Torres. Socis: Universitat Autònoma de Barcelona, Bulgarian Judges Association i University of Szczecin. Període: 1 de gener de 2013 a 31 de desembre de 2015.
- “Prevenición y sanción de la delincuencia económica”, dirigido por la Dra. García Arán y subvencionado por el Ministerio de Ciencia e Innovación [DER2010-18688]. Hi participa Baucells Lladós, J.
- **Projecte: “Xarxa docent per a la promoció de l'aprenentatge, servei i la recerca basada en la comunitat. Entitat finançadora: ICE-URV Referència de la convocatòria: B01 Des de/d’ 14/07/2010 fins a 31/08/2012.** Aquest projecte ha estat renovat per dos anys més. Aitana de la Varga.
- **Projecte: “Programa de aprendizaje servicio de investigación basada en la comunidad de la URV, fase de implantación”. Entitat finançadora: Ministeri d'Educació. EDU/234/2011. Des de/d’ 02/12/2012 fins a 30/09/2014. Responsable: Maria Marqués.** Hi participa Aitana de la Varga.

ANNEX IV

ALTRES PROJECTES O CONTRACTES DE TRANSFERÈNCIA AMB PARTICIPACIÓ DE MEMBRES DEL CEDAT

Projectes vigents durant el 2012

- Ajuntament de Valls: "Assessorament i assistència tècnica en processos selectius de personal", 2012. Investigador responsable: Josep Ramon FUENTES GASÓ.
- Ajuntament d'Ascó: "Redaccio d'un Dictamen". 2012. Investigador responsable: Josep Ramon FUENTES GASÓ.
- Ajuntament de Figaró-Montmany: "Elaboració de l'ordenança municipal de civisme i via pública per a l'ajuntament de Figaró-Montmany" 2012-2013. Investigador responsable: Antoni PIGRAU SOLÉ.

ANNEX V

ALTRES CONFERÈNCIES, CURSOS I SEMINARIS IMPARTITS PER MEMBRES DEL CEDAT DURANT EL 2012

- BLASCO DÍAZ, J.L., "Transparencia y cuentas públicas", *Seminario Internacional Derecho Administrativo, Transparencia e Intervención Económica*, Universitat Jaume I, Castellón, 4 y 5 de corubre de 2012.
- CASADO CASADO, L., FUENTES GASÓ, J.R.; GIFREU, J., Coordinació del *VII Congrés de l'Associació Espanyola de Professors de Dret Administratiu*, per encàrrec del Consell Directiu d'aquesta Associació. Realitzat a Tarragona els dies 10 i 11 de febrer de 2012.
- CASADO CASADO, L., FUENTES GASÓ, J.R.; Comunicació "Algunas reflexiones en torno a la composición del Jurado de Expropiación de Catalunya", acceptada per a la seva defensa oral, en el *VII Congrés de l'Associació Espanyola de Professors de Dret Administratiu*. Realitzat a Tarragona els dies 10 i 11 de febrer de 2012.
- COCCIOLO, E. "Crisis económica, capitalismo regulador y cooperación administrativa internacional", XIX Congreso Italo-Español de Profesores de Derecho Administrativo, Madrid, 18, 19 y 20 de octubre de 2012. *Crisis económica y crisis del Estado del bienestar. El papel del Derecho Administrativo*.
- COCCIOLO, E., "La insostenible regulación del rating. El papel de las agencias de rating entre regulación pública y mercado", *VIII Congreso sobre regulación económica y servicios de interés general*, 23 y 24 de noviembre de 2012, Málaga.
- COCCIOLO, E., DE LA VARGA PASTOR, A., "La publicación de Spanair a través de entes instrumentales y concesión de créditos y préstamos: ¿ayudas públicas no permitidas o continuación de la política aeroportuaria por otros medios?"; Comunicació, *VII Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo*, Tarragona, 2012.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., Co-directora del Seminario "Primavera Árabe y Política Europea de Vecindad. Una Aproximación desde España", organizado por la Fundación Euro-árabe de Altos Estudios y el Departamento de Derecho Internacional Público de la Universidad de Granada, celebrado los días 19, 20 y 26 de abril de 2012.
- FAJARDO DEL CASTILLO, T., "El Espacio Euro-Latinoamericano de Educación Superior", *V Jornadas Iberoamericanas de Estudios Internacionales de la AEPDIRI*, Cádiz, 27 de Octubre de 2012.
- JARIA MANZANO, J., Comunicació "El terrorismo como síntoma. Constitucionalismo, legitimidad del poder y globalización", *Seminari Terrorismo y Derecho a los diez años del 11 de septiembre*, organitzat en el marc del programa Consolider-Ingenio 2010 (El tiempo de los derechos: HURI-AGE), Tarragona, 31 de maig i 1 de juny de 2012.
- JARIA MANZANO, J., Comunicació "Democracias fragmentadas, control del poder y principio de responsabilidad", *Jornada internacional Constitución y globalización*, Facultat de Dret de la UNED, 22 de juny de 2012.
- MERINO SANCHO, V.M., Comunicació: "La fragmentación del tratamiento jurídico en los supuestos de violencia contra las mujeres inmigradas", en el *I Congreso Internacional de Feminismo y Migración: Intervención Social y Acción Política* (FEMIGRA). Universitat Autònoma de Barcelona; Barcelona; Febrero 2012.

- MERINO SANCHO, V.M., Comunicació: "Asilo y género. La influencia del género en el proceso de determinación del estatuto de refugiada en las solicitudes motivadas en actos de violencia contra las mujeres", en el *VII Congreso de Migraciones Internacionales en España. Movilidad humana y diversidad social*. Universidad del País Vasco; Bilbao; Abril 2012.
- MERINO SANCHO, V.M., Ponencia: "Crossing other frontiers: Gender-based violence and European Asylum Law", en el *Colóquio Internacional Direito(s) e Desigualdades*. Centro de Estudios Sociais. Universidade de Coimbra.; Coimbra Portugal; Abril 2012.
- MERINO SANCHO, V.M., Comunicació: "Panel on Asylum Law in the European Union", en el *VI International Meeting of Researchers in Migration and Asylum Law*. Institut Universitari de Drets Humans. Universitat de València; València; Junio 2012.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., Directora del Seminario Académico "A xustiza contencioso-administrativa e os cambios no réxime de control administrativo das actividades de servizos", USC, 9 y 12 de enero de 2012.
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., Comunicación plenaria "Crisis, racionalización y establecimiento de suelos de gasto para la garantía del Estado Social", *VII Congreso de la Asociación Española de Profesores de Derecho Administrativo*, Tarragona, 10-11 febrero de 2012
- NOGUEIRA LÓPEZ, A., "La incidencia de la normativa de servicios sobre la intervención administrativa ambiental en el ámbito autonómico. Galicia", Seminario "El impacto de la Directiva de Servicios sobre las Administraciones públicas y el Derecho Administrativo. Especial referencia al Derecho ambiental", Universitat Rovira i Virgili, 20-21 de julio de 2012
- PIGRAU SOLÉ, A., Director del *Seminario de Expertos. El futuro de la Corte Penal Internacional. Hacia el X aniversario de la entrada en vigor del Estatuto de Roma*. Institut Català Internacional per la Pau. Barcelona, 9-10 enero 2012.
- PIGRAU SOLÉ, A., "La competencia material de la Corte: ¿es necesaria la ampliación? ¿es conveniente la ampliación?. Presentación General de la Tercera Sesión. *El futuro de la Corte Penal Internacional. Hacia el X aniversario de la entrada en vigor del Estatuto de Roma*. Institut Català Internacional per la Pau. Barcelona, 9-10 enero 2012.
- QUINTERO OLIVARES, G., "Definiendo el terrorismo: normatividad y materialidad"; *Seminario Terrorismo y derecho a los 10 años del 11 de septiembre*, Tarragona, 31 de mayo / 1 de junio de 2012.
- VERNET LLOBET, J., Ponència en la taula rodona sobre "La Justicia Constitucional, Democracia y Derechos Humanos", *XVIII Jornadas de Derecho Constitucional*, organizadas pel Centro de Estudios y Formación Constitucional de Centroamérica y el Caribe (CEFCCA), la Corte Suprema de Justicia de la República de Honduras i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i del Consell de Garanties Estatutàries (San Pedro Sula, Honduras, 28 de febrer de 2012).
- VERNET LLOBET, J., Ponència en la taula rodona sobre "Derecho Procesal Constitucional, Inquietudes y Retos Contemporáneos", *XVIII Jornadas de Derecho Constitucional*, organizadas pel Centro de Estudios y Formación Constitucional de Centroamérica y el Caribe (CEFCCA), la Corte Suprema de Justicia de la República de Honduras i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i del Consell de Garanties Estatutàries (San Pedro Sula, Honduras, 28 de febrer de 2012).
- VERNET LLOBET, J., Conferència "Niveles de gobierno en el ámbito local", en el si dels *VII Cursos universitaris d'estiu* "Problemas actuales de las corporaciones locales", organitzats pel Consell Consultiu d'Andalusia, la Universitat de Jaén, l'Ajuntament de Torres i la Fundació Internacional Baltasar Garzón (Torres – Jaén, 23 i 24 de juliol de 2012).
- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., "Foreign women victims of trafficking in human beings imprisoned in Spain ", Comunicació; *14th International Symposium, World Society of Victimology*, The Hague, Holanda, 2012.

- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., "La detección de las víctimas de la trata de personas: un estudio empírico efectuado con mujeres encarceladas", Comunicació; *IX Congreso español de Criminología*, Sociedad Española de Investigación criminológica, Girona, 2012
- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., "La utilización de técnicas de e-learning en los másteres interuniversitarios", Comunicació, *VII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació* (CIDUI), Barcelona, 2012.
- VILLACAMPA ESTIARTE, C.; TORRES ROSELL, N., Títol: "Criminalisation policies of prostitution in Spain: effects on sex workers"; Comunicació, *12th Annual Conference of the European Society of Criminology*, Bilbao, 2012.

cedat | CENTRE D'ESTUDIS
DE DRET AMBIENTAL
DE TARRAGONA

Centre d'Estudis de Dret Ambiental
de Tarragona Alcalde Pere Lloret

Universitat Rovira i Virgili

Campus Catalunya
Av. Catalunya, 35
E-43002 Tarragona

Tel. +34 977 55 83 94
Fax +34 977 25 65 92
cedat@urv.cat

---

www.cedat.cat